

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО НАСЛОВНО ЗВАЊЕ НАСЛОВЕН ВОНРЕДЕН
ПРОФЕСОР ЗА НАСТАВНО-НАУЧНАТА ОБЛАСТ МАКЕДОНСКА
КНИЖЕВНОСТ И ЈУЖНОСЛОВЕНСКА КНИЖЕВНОСТ ВО СРЕДНИОТ ВЕК
НА ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ
„ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр.1902-202/5 од 19.12.2022 година донесена на 259. седница на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет, одржана на 19.12.2022 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во насловно звање - насловен вонреден професор на наставно-научната област македонска книжевност и јужнословенска книжевност во средниот век (61200) на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, во следниов состав:

- д-р Виолета Мартиновска, редовен професор на Педагошки факултет „Св. Климент Охридски“ – Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје (претседател);
- д-р Добрила Миловска, редовен професор на Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје (член);
- д-р Јованка Денкова, редовен професор на Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, член.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 29.11.2022 година и во предвидениот рок се пријави еден кандидат: д-р Милена Ристова-Михајловска, насловен доцент на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

Врз основа на анализата од приложената комплетна документација од страна на кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Насловен доцент д-р Милена Ристова-Михајловска е родена на 3.2.1985 год. во Велес. Основно образование завршува во ОУ „Страшо Пинџур“ - Неготино со одличен успех, при што се стекнува со три први награди за најдобар есеј и први награди на општински и регионален натпревар по македонски јазик. Како ученик во ОУ „Страшо Пинџур“ - Неготино е дописник на градот за Македонско радио. Соработник и водител е на локалните медиуми „Канал 100“ и „Радио микс“. Средно гимназиско образование завршува со одличен успех во СОУ „Св. Кирил и Методиј“ во Неготино при што е уредник на Средношколскиот весник. Освојува второ место на општински натпревар по македонски јазик и учествува на семинар за македонски јазик и литература во Охрид, каде што се реализираат работилници за креативно пишување со писателите Киро Донеv и Горјан Петрески (2002). Во целиот тој период на основно и средно образование, членува во КУД „Јане Сандански“ – Неготино, при што како играч, пејач и водител настапува на фолклорни фестивали во земјава и во странство.

Во учебната 2003/2004 година како прворангирана на бодовната приемна листа се запишува на студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје на Катедрата за македонска книжевност и јужнословенски книжевности. Во рамки на студиите е дел од тимот за реализација на истражувачка настава во Долна Преспа, Албанија, со цел детектирање на состојбите при говорење на мајчин јазик во немајчина средина (2006). Член е на делегацијата претставници на современата македонска поезија на интернационалната манифестација „Мелнички

вечери на поезијата“ во Мелник, Р. Бугарија, заедно со академик Гане Тодоровски, Паскал Гилевски, Васил Тоциновски и други помлади творци (2006). Преку младинска размена (ЕРАЗМУС) реализира студиска посета во Истанбул, Р. Турција (2006).

За време на студиите, во периодот од 2006 до 2009 година работи во Образовната програма на МРТВ како новинар и водител во емисијата „Свон“ во Скопје; во 2004 и 2005 година е надворешен соработник (програмен едукатор) на Сојуз за грижи и воспитување на децата на Македонија; во 2003 година е ментор на ученици на манифестацијата „Детски лирски треперења“ во Охрид. За време на студиите и една година потоа, работи како автор и координатор на проектот „Македонскиот јазик - наше богатство“ што е проект во рамки на Програмата за одбележување на годината на македонскиот јазик, поддржан од Министерството за образование и наука (2007, 2008 и 2009). Од 2007 до 2009 година е претседател на Литературниот клуб „Киро Андонов“ при Локалната библиотека „Страшо Пинџур“ во Неготино, а како надворешен соработник работи на бројни проекти во НУЦК „Ацо Горчев“ - Неготино, Музеј на Општина Неготино, ТВТ-Кавадарци и Радио „Енерџи“-Неготино (од 2006 до 2009 година). Во тој период објавува поетски творби во списанието „Современост“, а учествува и на „Караманови средби“, „Мелнички вечери на поезијата“, „Струшки вечери на поезијата - Ноќ без интерпункција“, Меѓународна манифестација „Илинден“, „Чингови вечери“ итн.

Дипломира на 14.2.2008 година со просечна оценка 8,90 и се стекнува со титулата - дипломиран професор по македонска книжевност со македонски јазик и јужнословенски јазици. Веднаш по дипломирањето е ангажирана како промотор на Проектот за самовработување со кредитирање преку Агенција за вработување на Р. Македонија, но и како професор во Друштво за одржување курсеви за странски јазици и преводи „Македонски славистички центар“ - Скопје. Работи во ТВ Ирис во Штип како автор, уредник, новинар и водител на емисијата за уметност, литература, образование и култура „Неделна галерија“ (2008-2009). Во јуни 2009 година се вработува како портпарол на градоначалникот во Општина Штип, каде што истовремено е вклучена во работни активности и посетува континуирани обуки во областите: односи со јавност, култура, едукација, родово-одговорно буџетирање, организациски менаџмент, протокол и меѓународна соработка.

Во учебната 2009/2010 година се запишува на магистерски студии на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Магистрира на 24.9.2014 година со одбрана на магистерската дисертација на тема „Автографи на македонски книжевници од XV и XVI век“ со положени испити со просечна оценка 9,91 и се стекнува со титулата магистер по филолошки науки.

Докторира на Школата за докторски студии при Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“, во областа на македонистиката со истражување во подрачјето на средновековната македонска книжевност и на 29.6.2017 година се стекнува со титулата доктор по хуманистички науки. „Полемики во македонската писмена традиција“ е темата на нејзината одбранета докторска дисертација.

Од јануари 2016 година до март 2018 година работи како директор на НУ Универзитетска библиотека „Гоце Делчев“ – Штип, каде што иницира и спроведува бројни авторски проекти и активности од областа на културата, неформалното образование, меѓународната билатерална, мултилатерална соработка, библиотечна дејност, издавачка дејност, европски интеграции итн. Од март 2018 г. е советник за средно образование во Општина Штип. Во 2018 година е избрана за насловен доцент на Филолошки факултет во Штип.

Има објавено повеќе поетски збирки, монографски публикации, научно-стручни и истражувачки трудови. Има објавувано поезија, есеистика и литературна интерпретација во повеќе списанија. Учествува на меѓународни научни конференции со презентација и публикување на трудови во ресорните зборници и списанија. Учествува и на конференции од областа на библиотекарството во земјава и во странство. Предавач е на трибини и работилници за јазик, литература, правопис и правоговор. Рецензент е и промотор на научни трудови и поетски и прозни творби. Има учествувано на многу поетски манифестации, а основач е на манифестациите „Денови на Шопов“ - Штип, „Тоше Проески има само датум на раѓање. Гоце Делчев - великанот роден за да нè учи и води“,

„Плати кафе со поезија во Штип“. Нејзини поетски творби се застапени во Антологијата на авангардната македонска поезија, антологијата на жени-поетеси „Ова е моето последно молчење“, зборник „Премин“, зборник „Женскиот здив низ стих во хронологијата на Штип“, зборник „Поплава“, алманах „Искра бр. 31“, „Поетски поздрав на Четерсе -2015“, зборник „Отковидување“, Антологија на современа македонска хаику поезија итн. Член е на комисији од литературни конкурси, распишани како проекти на Министерството за култура на РСМ. Член на комисија на трите традиционални литературни манифестации во организација на Милица Паулус. Како автор и координатор има спроведено многу проекти од областа на литературата, јазикот, уметноста и културата во библиотеките и центрите за култура во земјава и во соседните држави. Промотор, рецензент и уредник е на бројни монографски публикации. Има работено како кореограф и координатор на проектни активности во рамки на културно-уметничко друштво во Штип, во периодот од 2009 до 2014 година со претставување на македонскиот фолклор, литература и култура во домашни и меѓународни рамки (Србија, Босна, Бугарија, Турција). Од јануари 2014 година е едукатор и проектен раководител во Здружение за уметност, едукација и култура Академија „ЕУРОАРТ“, каде што истовремено ја менаџира работата на фолклорната (2016-2022) и книжевната школа (2016 до денес). Изготвувач е на елаборати за заштита на културно наследство: раритетни и старопечатени книги. Координатор и автор е на проектите: Летна школа „БИБЛИО-АРТ 2016“, Летна школа „БИБЛИО-АРТ 2017“, Зимска школа „БИБЛИО-АРТ 2017“, „Француски учиме, македонски читаме - култура спојуваме и развиваме“ (2017-2022).

Има посетувано обуки, семинари и конференции во областа на односите со јавноста, а во рамки на меѓународни и домашни проекти се јавува и како ПР-обучувач на општините од Источниот и Југоисточниот плански регион во земјава. Поранешен член на Литературен клуб „Искра“ - Штип. Поранешен член на редакцијата на општинскиот гласник „Мозаик“. Поранешен дописник на сајтот „regioni.mk“. Уредник на Меѓународното списание „Медиевал“. Од декември 2022 год. е PR (пи-ар) на ПЗУ „Д-р Органџиски“ - Штип. Од октомври 2022 год. е константен член во работните групи за организација на настани на УГД - Штип.

1. Општи и посебни услови за избор

Кандидатката д-р Милена Ристова-Михајловска, според поднесената комплетна документација, ги исполнува општите и посебни услови за избор/реизбор во звање, согласно со Законот за високото образование и Правилникот за посебните услови и постапката за избор на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип.

1.1. Д-р Милена Ристова-Михајловска е доктор по хуманистички науки, област македонистика, со одбранета докторска дисертација во потесната област средновековна книжевност на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје. Во учебната 2009/2010 година се запишува на магистерски студии на Филолошки факултет „Блаже Конески“ при Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ во Скопје. Магистрира на 24.9.2014 година со одбрана на магистерската дисертација на тема „Автографи на македонски книжевници од XV и XVI век“ и се стекнува со титулата магистер по филолошки науки.

1.2. Во 2018 година е избрана во насловно звање насловен доцент на Филолошки факултет во Штип.

1.3. Дипломира на 14.2.2008 година со просечна оценка 8,90 и се стекнува со титулата дипломиран професор по македонска книжевност со македонски јазик и јужнословенски јазици (прв циклус на студии). Магистрира со положени испити со просечна оценка 9,91 (втор циклус на студии).

1.4. Има објавено најмалку пет научни труда во референтни научни публикации во последните пет години:

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Меѓународна публикација	Година на излегување на списанието/ зборникот
1.	Ристова-Михајловска, М. , Милорадова, В./ Ristova-Mihajlovska, M. , Miloradova, V.	За азбучната молитва од Константин Брегалнички/ About the Alphabetical prayer by Konstantin Bregalnicki.	International journal Knowledge, Vol. 54.5., Scientific Papers, Humanities. ISSN: 1857-923X; ISSN: 2545-4439. Bitola: Institute of Knowledge Management, 2022, стр. 811-816.	13
2.	Ристова-Михајловска, М. , Стоилкова, А./ Ristova-Mihajlovska, M. , Stoilkova, A.	Библски врски и интерпретативен пристап кон Пространото Кирилово житие/ Biblical connections and interpretative approach to the spacious life of Cyril	International journal Knowledge, Vol. 54.5., Scientific Papers, Humanities. ISSN: 1857-923X; ISSN: 2545-4439. Bitola: Institute of Knowledge Management, 2022, стр. 823-829.	13
3.	Бошевска Л., Ристова-Михајловска, М. /Boshevska, L., Ristova-Mihajlovska, M.	Појдовни чекори на библиотечното водство кон воведување на промените во библиотеката/ Starting steps of the library leadership towards introducing changes in the library	International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, 2021, стр. 14-23.	1
4.	Ристова-Михајловска, М. / Ristova-Mihajlovska, M.	За богомилските извори во македонската писмена традиција / About the Bogomil sources in the Macedonian written tradition	International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, 2021, стр. 26-36.	1
5.	Митев, Н., Ристова-Михајловска, М. / Mitev, N., Ristova-Mihajlovska, M.	Опис, споредба и интерпретација на три похвални слова на св. Климент / Description, comparation and interpretatiotn of three possible words of st. Clement.	International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, 2021, стр. 57-71.	1

6.	Ристова-Михајловска, М./Ristova-Mihajlovska, M.	Григор Прличев-несреќник и гениј на поетскиот збор и Му припаѓа ли поемата „Сердарот“ на „револуционерниот романтизам“? / Grigor Prlicev-unhappy and genius of the poetic word and Does the poem „Serdarot“ belongs to the revolutionary romantism?	International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 2. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, 2021, стр. 63-80.	1
7.	Ристова-Михајловска, М., Спасова, Р., Милорадова, В., Петрова, А./ Ristova-Mihajlovska, M., Spasova, R., Miloradova, V., Petrova, A.	Младински активизам пред и за време на пандемија или Младинското учество во книжевно-јазичната и културно-уметничката сфера пред и за време на пандемија / Youth activism before and during the pandemic or Youth participation in the literary-language and cultural-artistic field before and during the pandemic	International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 2. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, 2021, стр. 118-126.	1
8.	Ристова-Михајловска, М./Ristova-Mihajlovska, M.	„Деветте круга“ низ призмата на теренските истражувања по предметот Средновековна книжевност / The „nine circles“ through the prism of field research on the subject of Medieval Literature	International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 2, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, 2022, (во печат).	2
9.	Ристова-Михајловска, М.	Жанрот „полемика“ во домашната и светската литература.	<i>Зборник на трудови од III Меѓународната конференција ФИЛКО, 2018.</i> Штип: Филолошки факултет, УГД.	3

1.5. *Учество во научноистражувачки проекти, односно значајни достигнувања во примената на научноистражувачките резултати*

Со Потврда бр. 03-244/7 од 30.12.2020 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска е проектен координатор, предавач и реализатор на проект од национален интерес од областа на европските интеграции со наслов „Француски учиме, македонски читаме - култура спојуваме и развиваме“ во текот на целата 2020 год.

Со Потврда бр. 03-244/6 од 30.12.2020 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска е проектен координатор, предавач и реализатор на проект од национален интерес од областа на европските интеграции со наслов „Француски учиме, македонски читаме - култура спојуваме и развиваме“ во текот на целата 2019 год. Проектен координатор на истиот проект е и во 2021 и 2022 год.

Со Потврда бр. 03-244/5 од 30.12.2020 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска е учесник во реализација на проект од национален интерес од областа на библиотечната дејност со наслов „Приказни низ сите сетила“ во периодот од септември до декември 2019 год.

Со Потврда бр. 03-244/2 од 30.12.2020 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска е проектен координатор, предавач и реализатор на проект од национален интерес од областа на библиотечната дејност со наслов „Денови на Шопов“ во текот на декември 2020 год.

Со Потврда бр. 03-244/1 од 30.12.2020 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска е претседател на Комисија за распишан конкурс во рамки на проект од национален интерес со наслов „Меѓуопштински литературен конкурс - 23 април“ во текот на 2020 год.

Со Потврда од датум 25.5.2021 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска како ментор и еден од проектните координатори се јавува како учесник во проект од национален интерес од областа на библиотечната дејност со наслов „24 Мај, Ден на словенската писменост, 2021“.

Со Потврда од датум 23.5.2019 год. од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска како ментор и еден од проектните координатори се јавува како учесник во проект од национален интерес од областа на библиотечната дејност со наслов „24 Мај, Ден на словенската писменост, 2019“.

Со Договор од 8.10.2021 год., а за периодот од 15.9.2021 до 15.10.2021 год., се потврдува дека д-р Ристова-Михајловска е вклучена во проектот „Поддршка на изборните реформи во Македонија“ за што добива и Благодарница за учество на тркалезна маса на тема „Дефицитарни студии во државата“, одржана во 2021 год.

Во 2019 година е вклучена како осмислувач на содржини, предавач, координатор на работилниците и изложбите во рамки на проектот „Нашата култура - европско наследство“, односно во проектните активности со наслов „Културните различности - отворено поле за интернационална едукација“ во склоп на програмата „Еразмус плус“ за што се стекнува и со Сертификат од 16.10.2019 год.

Во 2018 година учествува како протокол, организација и логистика во проектот „Future of Europe-reload“ што парцијално се реализира и во Штип во периодот од 20 до 22 јуни 2018 год.

Се јавува како проектен координатор од македонска страна, а во соработка со организација од Романија во рамки на програмата „Еразмус плус“ по проект „Gen C.T. Creative thinkers“, што се потврдува со Договор од 4.10.2022 год.

Се јавува како проектен координатор од македонска страна, а во соработка со организација од Франција во рамки на програмата „Еразмус плус“ по проект „JOY-Journey of Youth Well-being, Hope to overcome Covid baggage“, што се потврдува со Договор од 2022 год.

Во октомври 2018 година, како осмислувач на активности, организатор и проектен координатор, го остварува проектот „Македонска уметност низ сите сетила“ во соработка со Здружението на граѓаните од македонското национално малцинство за нишавската околина „Вардар“ - Ниш, Музичкото училиште во Ниш, Град Ниш и АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ - Штип.

1.6. Успешно дејствување во соодветната област на уметноста

Има добиено Диплома од 23.6.2021 год. за организација и реализација на Завршната изложба на „Нова визија“ во рамки на Пролетно-летната школа „ЕДУКУЛТИАРТ“, како и Диплома од 26.12.2020 год. за организација и координација на Школата за ликовна уметност и ракотворење „Нова визија“ во рамки на Есенско-зимската школа „ЕДУКУЛТИАРТ“ во периодот од октомври до декември 2020 год.

На 17.7.2019 година добива Диплома за членство во Жири-комисија на Меѓународната манифестација за литература, уметност и култура „Планетопија, 2019“.

По повод 18 години *Инфобус* во Штип и во Карбинци, на 4.5.2021 година, од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип добива Благодарница за афирмација и воведување на иновативни содржини во работењето на Мобилната библиотека *Инфобус*.

На 28.10.2021 година се стекнува со Благодарница за успешна соработка и поддршка во средното стручно образование, врачена од СОУ „Димитар Мирасчиев“ - Штип.

Во март 2022 година се стекнува со Потврда од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за иницирање, организација и реализација на манифестацијата „Плати кафе со поезија“ по повод Светскиот ден на поезијата и 80. роденден на писателот Киро Донеv.

На 4.5.2022 година добива Благодарница од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за учество во Жири-комисија на Литературниот-награден конкурс за песна и краток расказ на тема „Мојот град“.

На 7.5.2022 година добива Благодарница од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за учество во Жири-комисија на Меѓуопштинскиот литературен награден конкурс за песна и расказ на тема „Книгата - мојот верен другар“.

На 23.6.2020 година добива Благодарница од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за учество во Жири-комисија на Меѓуопштинскиот литературен награден конкурс за песна и расказ на тема „Умот царува - книгата го храни“.

Во октомври 2020 година добива Потврда за осмислување и реализација на проектните активности во рамки на Есенскиот камп „ФOLKЛOPИКО-APТ, 2020“.

Во ноември 2020 година добива Потврда за учество и присуство при реализацијата на интерактивните предавања од проектот „Француски учиме, македонски читаме - култура спојуваме и развиваме, 2020“.

Во јуни 2020 година добива Потврда за посебен придонес во реализацијата и креирањето на активностите, предизвиците, проектите и програмските активности на АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ и школите во нејзин склоп.

На 30.1.2020 година добива Благодарница од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за учество во книжевно-музичкиот перформанс „Тоше има само датум на раѓање и Гоце Делчев - великанот роден за да нè учи и води“, така што д-р Ристова-Михајловска е идеен творец и осмислувач на манифестацијата во 2016 год.

На 18.11.2020 година добива Благодарница од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за учество во Жири-комисија на Литературен и ликовен конкурс на тема „И патиштата имаат своја приказна“.

На 3.10.2022 година добива Благодарница од ректорот на УГД за поддршка на организацијата на прв академски час, „Бруцошка на УГД“.

На 23.11.2021 година добива Потврда од Шабачка гимназија, Шабац - Србија, Техничка школа, Шабац - Србија и Медицинска школа - Шабац, Србија за реализирано истражување на тема „Млади и медиуми“ (во истражувањето учествуваат ученици и ментори од: Македонија, Србија, Босна и Херцеговина, Словенија, Хрватска и Црна Гора).

На 4.2.2020 година добива Благодарница од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип за промовирање на книгата „Штип и штипјани во дневните весници и списанија (2018)“, каде што се јавува и како рецензент.

На 11.1.2022 година добива Диплома за организација и координација на Новогодишната изложба на „Нова визија“ и за промоција на сликовницата со боенка „Василие и Дедо Мраз“ во рамки на Есенско-зимската школа „ЕДУКУЛТИАРТ“, сезона: есен-зима 2022 год.

Има добиено и Сертификат од Европскиот институт за менаџмент, право и дипломатија за надворешна поддршка, промоција и пофалба за изведени перформанси.

Во декември 2019 година се јавува како промотор на поетската книга „Стихозбирка“ од Роза Мојсовска.

Во септември 2020 година се вклучува во манифестацијата „100 илјади поети за промена“.

Во октомври 2021 година во НУЦК „Ацо Шопов“ - Штип се вклучува во Програмата за одбележување на 35-години творештво на Трајче Кацаров во делот „Секавања“, а со осврт кон неговата поетска збирка „Песни за Таја“ во која д-р Ристова-Михајловска има оставено рецензентски текст.

Во ноември 2021 година се јавува како промотор на збирката раскази „Борко Брзозборко“ од Ксенија Маказлиева-Трајчева.

Во ноември 2022 година, исто така, во НУЦК „Ацо Шопов“ - Штип, како поетеса од Штип се вклучува во манифестацијата „Добри гости“ во организација на ПНВ-публикации.

Во мај 2019 година се јавува како промотор на публикацијата „Штип и штипјани во дневните весници и списанија (2018)“ во која е поместена и нејзина рецензија. Автор, координатор и организатор на Меѓународниот мултикултурен и мултиетнички фестивал за уметности и танци „Еквилибриум - Небото е граница“, одржан во периодот од 16.10.2019 до 26.10.2019, со учесници од: Македонија, Италија, Хрватска и Романија.

Идеен творец, уредник и приредувач е на зборникот на поетеси „Женскиот здив низ стих во хронологијата на Штип“, промовиран во септември 2020 год.

Идеен творец, уредник и приредувач на монографијата „Овекочување на Митровденските средби на доктори на науки“, 2002-2019 год., под авторство на д-р Наташа Лазарева, а промовирана во ноември 2020 год. по повод Денот на ослободувањето на Штип.

Регионален координатор во општините од Брегалничката епархија за Здружението „Бадникови поворки“ преку кое координира, организира и реализира бројни хуманитарни акции, креативни работилници за пеење, ракотворење и сл.

1.8. Придонес во оспособувањето на помлади наставници и соработници

Д-р Ристова-Михајловска се јавува како ментор на четири кандидатки по предметот Средновековна книжевност за изработка на дипломски труд во периодот од 2018 до 2022 год. Активно ги вклучува студентите во воннаставни активности, поврзани со средновековната книжевност и старословенскиот јазик, во организација на УГД, во организација на НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип, НУЦК „Ацо Шопов“ - Штип, Академија „ЕУРОАРТ“ и други слични установи и асоцијации што делуваат во полето на образованието, литературата, културата. Веќе цела деценија, прво преку неформален, а потоа и преку формално-правно регистриран тим работи на детектирање на млади таленти, насочувајќи ги во посебни области на уметноста и културата со акцент на литературата.

Исто така, младите ученици и студенти со афинитети кон пишаниот збор ги насочува кон творење, јавно говорење, медиумско претставување, активирање во Книжевно-креативниот центар „Еквилибриум“ под нејзино раководство, кон издавачка и афирмативно-промотивна дејност. Се јавува и како едукатор на млади во областа на организација на настани и протокол.

За истакнување се студиските посети и истражувања во нејзина организација, поврзани со предметните програми по предметите Средновековна книжевност и Старословенски јазик и тоа: посета и предавање во Библиотеката и музејските простории на Рилскиот манастир (2019), посета и предавање во Галерија на икони во Соборен храм „Св. Никола“ во Штип (2019), посета и предавање за стари и ретки книги и единствениот ракопис во НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип (2019), посета и предавање во Библиотеката на Бигорскиот манастир (2022), посета и предавање во Манастирот „Св. Георги Победоносец“ во Рајчица.

1.9. Рецензиран учебник

Објавена рецензирана скрипта од соодветната област за која се избира кандидатот: „Средновековна книжевност“ од д-р Милена Ристова-Михајловска, Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“-Штип, 2022 год.

1.10. *Признаени уметнички и стручни дела, односно остварувања кои се од особено значење за афирмација на културата и уметноста во и надвор од земјава*

Се јавува како промотор на македонската литература, уметност, култура и фолклор, но и како проектен раководител и учесник во проектни активности, манифестации и конференции во: Јагодина-Србија, Крагуевац-Србија, Сливен-Бугарија, Стражица-Бугарија, Кустендил-Бугарија, Гоце Делчев-Бугарија, Париз-Франција, Киркларели-Турција, Мудурну-Турција, Гонгош-Унгарија, Задар-Хрватска, Сплит-Хрватска, Лион-Франција, Синаја-Романија, Вроцлав-Полска, Марибор-Словенија, Софија-Бугарија, Ниш-Србија, Парачин-Србија, Тулча-Романија итн. Објавува колумни и статии со тенденција за зачувување на јазикот и литературата.

Три години по ред се јавува како предавач на Националниот институт за јазици ИНАЈКО во Париз, Франција, на покана од раководителката на Катедрата за македонски јазик и литература во Франција, проф. д-р Фроса Пејоска-Бушери, а со логистичка поддршка на Амбасадата на Македонија во Франција.

1.11. *Потврда за познавање на најмалку еден странски јазик*

Кандидатката д-р Милена Ристова-Михајловска има приложено Потврда за познавање на странски јазик од Филолошки факултет, Институт за јазици при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, како и Серфитикат „Artis“ од „British Council“. Во ноември 2020 година, д-р Ристова-Михајловска се стекнува со Потврда за посетување на курс по француски јазик, на А.1. ниво во периодот од септември до декември 2020 год. кај проф. Марина Рамбабова, а во рамки на проект од национален интерес.

1.12. *Способност за изведување на високообразовна дејност*

Поседува способност за изведување на високообразовна дејност.

2. Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Со Одлука на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет во 2018 год., д-р Милена Ристова-Михајловска е избрана во звање насловен доцент во наставно-научната област македонска книжевност и јужнословенска книжевност во средниот век (61200) на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Во изборниот период 2018-2022 год., д-р Ристова-Михајловска била ангажирана за реализација на наставните предмети на прв циклус студии: Средновековна книжевност и Старословенски јазик.

Во периодот од 2018 до 2022 година, д-р Ристова-Михајловска е вработена како советник за средно образование во Општина Штип, така што одблизу е инволвирана со сите интерни и екстерни процеси во процесот на образованието во Штип. Како советник за образование во Општина Штип, во календарската 2022 и календарската 2023 година, се вклучува во поддршка, организација и координација на активностите на локално ниво во рамки на проектот „Образование за вработување“, поддржан од Швајцарската амбасада. Во склоп на споменатиов проект, д-р Ристова-Михајловска се вклучува во кампањата „Учи паметно - работи стручно“ преку поддршка при остварување средби на сите чинители на локалната заедница со цел остварување на конструктивен социјален дијалог и во процесот на формирање на дуални паралелки во средните стручни училишта во Општина Штип.

Во периодот од 2018 до 2022 година е проектен координатор, едукатор на деца и млади на возраст од 8 до 28 години, апликант и раководител на фолклорната и книжевната школа при Академија „ЕУРОАРТ“ - Штип при претставување на македонската литература, уметност, култура и фолклор во рамки на манифестации, фестивали и меѓународни проекти во: Македонија, Србија, Романија, Полска, Турција, Франција, Романија.

Кандидатката активно е вклучена во работата на студентите (предавања, вежби, консултации, изработка и проверка на проектни задачи, поттик на студентите за теренски истражувања, согласно со наставната програма, како и во останати дополнителни активности поврзани со наставно-научниот процес, така и со реализација на евиденциско-административни задачи).

Кандидатката д-р Милена Ристова-Михајловска се јавува и како член (ментор) во неколку комисији за одбрана на дипломски трудови на студенти од прв циклус на студии на Филолошкиот факултет во Штип, како и член во комисија за одбрана на еден магистерски труд.

Евалуација на објавените трудови:

1. Ристова-Михајловска, М., Милорадова, В. / Ristova-Mihajlovska, M., Miloradova, V. (2022). За азбучната молитва од Константин Брегалнички / About the Alphabetical prayer by Konstantin Bregalniski. In: International journal Knowledge, Vol. 54.5., Scientific Papers, Humanities. ISSN: 1857-923X; ISSN: 2545-4439. Bitola: Institute of Knowledge Management, стр. 811-816;

Евалуација на трудот: Целта поради која е сработен и публикуван овој труд е да се стави акцент на личноста и делото на Константин Брегалнички, кој е еден од учениците на светите браќа Кирил и Методиј. Посебно е важно тоа што на креативен и интерпретативен начин се доближува неговата творба, „Азбучна молитва“, до целната публика. На почетокот од трудот е поставена хипотеза дека поради незастапеноста на Преславски во програмите за основно и средно образование младите немаат знаења за неговата „Азбучна молитва“. За да ја потврди претпоставката, спроведено е истражување пред релевантен примерок од 102 испитаника. Анкетата ја потврдува хипотезата. Мал процент од испитаниците имаат познавања за *Азбучната молитва*. Преку овој труд, дури и преку мултимедијален пристап се доближува *Азбучната молитва* до учениците, студентите, професорите и читателите.

2. Ристова-Михајловска, М., Стоилкова, А. / Ristova-Mihajlovska, M., Stoilkova, A. (2022). Библиски врски и интерпретативен пристап кон Пространото Кирилово житие / Biblical connections and interpretative approach to the spacious life of Cyril. In: International journal Knowledge, Vol. 54.5., Scientific Papers, Humanities. ISSN: 1857-923X; ISSN: 2545-4439. Bitola: Institute of Knowledge Management, стр. 823-829.

Евалуација на трудот: Во овој труд предмет на интерес е Пространото житие на св. Кирил Филозоф, библиските врски и неговата интерпретација. Првенствено се дава осврт кон биографските податоци на солунските браќа, Кирил и Методиј, како и периодизацијата на старата литература. Спроведено е истражување пред релевантен примерок од 102 испитаника од основно, средно и високо образование, т.е. ученици и студенти. Табеларно се претставени изворите за податоците за дејноста на Браќата и почетоците на словенската писменост. Потоа, се става акцент на Опширното житие на св. Кирил, а во поглед на интерпретацијата, детектирани се: библиски елементи и алузии, вметнати текстови, приказни и цитати, фактографија, уметнички делови, експлицитни и имплицитни атрибути на св. Кирил, дијалози, спорови и полемики. Претставена е и студиската посета во Бигорскиот манастир од страна на студентите од Катедрата за македонски јазик и книжевност од Филолошкиот факултет при УГД - Штип. На крај, вметнати се фотографии од интерпретацијата на Житието, направени во текот на студирањето, а за време на предавањата. Со тоа се прикажува еден иновативен пристап и креативен начин за обработка на средновековни дела, интересни за современиот читател и проучувач.

3. Бошевска Л., Ристова-Михајловска, М. / Boshevska, L., Ristova-Mihajlovska, M., (2021). Појдовни чекори на библиотечното водство кон воведување на промените во библиотеката / Starting steps of the library leadership towards introducing changes in the library. In: International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, стр. 14-23.

Евалуација на трудот: Во овој труд се става акцент на промените што секојдневно се случуваат во библиотечната дејност и новите трендови во работењето на библиотеките. Сето тоа бара подготвеност и сериозен пристап од водството на секоја библиотека. Директорите на библиотеките како водачи на промените треба да се подготват за управување со промените. Промените бараат од нив: знаења, вештини и компетенции за подобрување и развој на стратешките цели, образовната технологија, пристапот кон човечките ресурси и организациската структура. Во традиционалната библиотека постои строго хиерархиска

поставеност на организација и менаџмент. Во трансформираната современа библиотека, во управувањето со промените во библиотеката, покрај директорот и раководните кадри, се вклучуваат и вработените. Библиотекарите се охрабруваат да станат лидери на промената што ги вклучува како активни чинители на секое организациско ниво и ги поттикнува да иновираат и експериментираат, од аспект на својата стручна позиција и искуство. Под библиотечно водство во овој труд се подразбира директорот како менаџер и водач, кој ја води библиотеката во законска и професионална рамка, но и сите членови на лидерскиот тим, кои се јавуваат како лидери-водачи на промените во библиотеката. Насоките за иновации и иновативни проекти се она што го чинат овој труд корисен, но и единствен на полето на библиотечната и книжевната дејност.

4. Ристова-Михајловска, М. / Ristova-Mihajlovska, M. (2021). За богомилските извори во македонската писмена традиција / About the Bogomil sources in the Macedonian written tradition. In: International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, стр. 26-36;

Евалуација на трудот: Во овој труд се става акцент на богомилските извори во македонската писмена традиција. Се прави краток осврт кон досегашните проучувања на оригиналните богомилски извори. Се датираат и првите пишани документи што зборуваат за почетокот на богомилството. Истите потекнуваат од X век. Се лоцира Македонија како територијално жариште на богомилското движење. За да зборува за богомилските извори, авторката се навраќа и кон симболиките и базичните принципи на богомилството. Ја потенцира поделбата на богомилските извори на: словенски извори (словенска изворна граѓа); грчки извори (грчка изворна граѓа) и латински извори (латинска изворна граѓа). Во редот на богомилските извори се среќаваат оригинални богомилски извори и антибогомилски извори. Истите заземаат место и во овој труд. Генерално, со ваквото поставување на основите, авторката се насочуваме кон потврдување на тезата за врската меѓу богомилството и апокрифната литература.

5. Митев, Н., Ристова-Михајловска, М. / Mitev, N., Ristova-Mihajlovska, M. (2021). Опис, споредба и интерпретација на три похвални слова на св. Климент / Description, comparison and interpretation of three possible words of st. Clement. In: International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, стр. 57-71;

Евалуација на трудот: Во овој труд првенствено се дава осврт кон ораторската проза во средновековието како клучен сегмент во неговиот богат жанров систем. Правејќи увертира кон она што ќе биде предмет на интерес, авторките кусо се осврнуваат кон животот и дејноста на св. Климент Охридски, еден од најревносниите, ако не и најпосветен ученик и следбеник на светите браќа Кирил и Методиј. Во рамки на својата дејност и творештво, посебно фасцинантни од книжевен аспект се оригиналните похвални и поучителни слова, напишани од раката на св. Климент. Тезата на овој труд е да се истакне и подетално и потемелно книжевната вредност на неговите слова. Тоа овде се прави на начин интересен, иновативен и креативен за современиот читател, односно преку интерпретација на три негови слова. Притоа, се детектираат стилски изразните карактеристики и елементи на словата, врските со Библијата, целите и поентираната на средновековниот творец. На крај се прави споредба на поетиките на трите засведочени слова на св. Климент, имајќи ја како база претходно извршената интерпретација.

6. Ристова-Михајловска, М. / Ristova-Mihajlovska, M. (2021). Григор Прличев -несреќник и гениј на поетскиот збор и Му припаѓа ли поемата „Сердарот“ на „револуционерниот романтизам“? / Grigor Prlichev-unhappy and genius of the poetic word and Does the poem „Serdarot“ belongs to the revolutionary romantism? In: International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 2. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, стр. 63-80;

Евалуација на трудот: Во македонската наука за книжевноста периодот на (втората половина на) XIX век се нарекува преродба. Но „според модерната периодизација на книжевноста, тој поим не е адекватен, бидејќи тоа е ознака на широко засновано национално движење, па тој е посоодветен за политичката и културната историја, додека терминот романтизам би служел како ознака за прецизно одредена стилска формација“. И

покрај тоа што со оваа теза се започнува овој труд, сепак, според авторката, не смее да се исклучи фактот дека македонските книжевни дела, создадени во XIX век, се одликуваат и со преродбенички и со романтичарски (па дури и со симболистички!) елементи. Преку овој труд авторката нема интенција да прави диференцијација на преродбеничките и романтичарските елементи во делото што е нејзин предмет на интерес, бидејќи романтизмот и преродбата вешто се испреплетуваат, посебно во новата македонска книжевност. Целта на авторката е да се задржи на два аспекта од животот и делото на „вториот Хомер“, Григор Прличев, чија појава во средината на XIX век, заедно со појавата на Миладиновци, означува пресврт во националната историја на македонскиот народ и со кого доаѓа до израз реславизацијата во втората половина на XIX век. Со овој труд се брани тезата за постоењето на елементи од револуционерен романтизам во поемата „Сердарот“ од Прличев.

7. Ристова-Михајловска, М., Спасова, Р., Милорадова, В., Петрова., А. / Ristova-Mihajlovska, M., Spasova, R., Miloradova, V., Petrova, A. (2021). Младински активизам пред и за време на пандемија или Младинското учество во книжевно-јазичната и културно-уметничката сфера пред и за време на пандемија / Youth activism before and during the pandemic or Youth participation in the literary-language and cultural-artistic field before and during the pandemic In: International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 1, No 2. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY, стр. 118-126.

Евалуација на трудот: Преку овој труд се презентираат систематизирани и анализирани податоци за младинскиот активизам, добиени од истражување, направено врз основа на *Анкета за младинско активирање*, која ја оценува вклученоста на младите во областите на културата и неформалното образование во време на пандемија. Истражувањето е спроведено на териториите на општините Штип и Карбинци. Пред пандемијата, како што тврдат авторите, над 100 младински активисти преку Здружението за едукација, уметност и култура АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ - Штип биле активни во различни области на уметноста и културата, но и неформалното образование воопшто. Сите тие надарени и талентирани млади во текот на пандемијата се вклучиле во „онлајн“ активности, деактивирајќи се во настаните/активностите со физичко присуство. Главна цел на истражувањето е да се даде одговор на прашањето: „Колку и како влијае пандемијата на младинскиот активизам во областите на културата и неформалното образование на подрачјето на општините Штип и Карбинци?“

Според резултатите од истражувањето, младинскиот активизам значително опаднал со пандемијата во некои области, но значително се зголемил во други области со кои младите претходно не биле запознати или, пак, немале можност да одржуваат активности од таков вид.

8. Ристова-Михајловска, М. (2018). Жанрот „полемика“ во домашната и светската литература. Во: *Зборник на трудови од III Меѓународната конференција ФИЛКО, 2018*. Штип: Филолошки факултет, УГД.

Евалуација на трудот: Во овој труд се прави хронолошки приказ на појавата и развојот на жанрот полемика. Полемичките дела во хеленската литература датираат од II век пред новата ера. Првото појавување на *полемичката литература* произлегува од Египет. Од VI век Шпанија станува легло на *христијанската полемика* против Евреите, кои, пак, одговарале со *контра-трактати* на латински јазик. Како податок за „преживевани“ полемички списи постои една општа листа што содржи околу осумдесет книги, додека бројот на полемички дела од тоа време е над 250. Во Украина и Белорусија *полемичката литература* датира од верските религиозни борби на XVI и XVII век. Во редот на средновековните дејци од нашиве простори се става акцент на полемиките на: Константин Кирил Филозоф, Презвитер Козма и Црноризец Храбар. Трудите „Беседа против богомилите“ од Презвитер Козма и „За буквите“ од Црноризец Храбар припаѓаат на жанрот *ораторска полемика*. Меѓу нив има многу заеднички елементи. И двете дела се состојат од одделни прашања (тези, сфаќања) што авторите ги отфрлаат или толкуваат. Така, структурата и на двете дела претставува единство од микроструктурни единици што ја чинат поетиката на средновековната полемика од македонската писмена традиција.

9. Ристова-Михајловска, М. / Ristova-Mihajlovska, M. (2022). „Деветте круга“ низ призмата на теренските истражувања по предметот Средновековна книжевност / The „nine circles“ through the prism of field research on the subject of Medieval Literature. In: International journal Medieval&Arts&Sciences, Vol. 2, No 1. ISSN: 2671-3918. Shtip: EUROART ACADEMY (во печат).

Евалуација на трудот: Во овој труд авторката ја образложува тезата дека со „Божествена комедија“ се поврзува фреската „Страшниот суд“, каде што главно место заземаат следниве стожерни содржини: Второто Христово доаѓање и сцените од Пеколот и Рајот. Неизоставен дел од композицијата на „Страшниот суд“ се: сцената Изгонување на Адам и Ева од Рајот; насликаните бројни голи тела, врзани со синцири, а нивните гревови се испишани над сцените; Исус Христос седнат на небесен зрак, опкружен со светлина; Мерењето на душите со Праведната терезија на Господа и демоните, кои имаат антропоморфни тела. Експлицитното претставување на демоните што ги има на фрескописот во црквичката во село Штевица, Прилепско, заземаат место во овој труд. Кога зборува за фреската на Страшниот суд, авторката ја потенцира нејзината претстава во црквата „Св. Ѓорѓи“ во Лазарополе, каде што во еден натпис се вели: „Грешниците во Ад одат“. Фреската на Страшниот суд ја детектирала и во манастирската црква „Св. Петка“ во с. Велгошти, Охридско. Фрескописанието на „Страшниот суд“ е присутно и во црквата во село Лешани, каде што преку големата змија е претставен гревот, а на неа се испишани лошите работи низ кои минува човекот ако не се покае. Над пеколот е прикажан пророкот Мојсеј, кој покажува кон праведното судилиште Христово и влегувањето во Рајот. Сцени на надворешните фрески од Пеколот пронашла и во манастирот „Св. Јоаким Осоговски“ во Крива Паланка и во манастирот „Св. Јован Рилски“ во Бугарија.

Учебници/помагала:

Ристова-Михајловска, Милена (2022). Средновековна книжевност - рецензирана скрипта. www.doi.org/10.46763/978608244925 ISBN 978-608-244-925-8. Начин на пристапување (URL): <https://e-lib.ugd.edu.mk/1088>

Други публикации:

10. Ристова-Михајловска, М. (2020). *Македонската писмена традиција преку призмата на полемиката*. Штип: 2 Август.

Евалуација на трудот: Во монографската публикација „Македонската писмена традиција низ призмата на полемиката“ се опфатени: резултати од истражувачка работа, интерпретации, аналитика и утврдување на реторика и поетика на средновековните полемики. Предмет на интерес се полемиките на одредени македонски книжевници од средновековниот период. Конкретно, со детални осврти, интерпретации и точно дефинирање и детектирање на полемиките е работено врз оставнината изречена од: Кирил Филозоф во неколкуте негови мисии и полемики, како што полемиката со Арапите–Сарацени, полемиката со Хазарите, полемиката со тријазичната ерес, вербалниот спор со Јован Иконоборецот; Црноризец Храбар (преку делото „О писменех“) и Презвитер Козма (преку делото „Беседа против новопојавената богомилска ерес“). Точно и прецизно е сместена полемиката во палетата средновековни книжевни жанрови. Споменати се сите форми на полемиката и нејзината функција при сето тоа. За да се потврди присуството на полемиката во средновековната писмена традиција, авторката посегнува и кон средновековните зборници како посебна форма на колекционирање на стари текстови. Авторката прави вовед во почетоците на словенската писменост, а потоа става цело едно поглавје за ораторската проза во средновековието каде што спаѓаат и полемиките како жанр. Наведени се досегашните проучувачи. За пишување на овој труд, авторката, освен во Македонија, има истражувано и во Србија (во Народната библиотека во Белград); во Бугарија (во Народната библиотека во Софија); во Рилскиот манастир (исто така во Бугарија); во Универзитетската библиотека во Марибор, Словенија; во Народната библиотека во Крагуевац, Србија; во Библиотеката во Јагодина, Србија итн. Трудот содржи интерпретации на текстови, анализирани од авторката. Важно е дека д-р Ристова-Михајловска ја утврдува во овој труд и поетиката на средновековната полемика.

11. Ристова-Михајловска, М. (2021). *Препрочит*. Штип: АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ-Штип.
Евалуација на трудот: Монографската публикација „Препрочит“ содржи рецензии, осврти и книжевни интерпретации на творештво од автори што Ристова-Михајловска ги има издвоено како репрезентативни со цел опфаќање на познати и помалку познати творци. Она што ја прави оваа публикација научно-стручна е херменевтичко-метафоричкиот осврт кон одредени дела, меѓу кои за истакнување се интерпретациите и утврдувањето на поетиките на Анте Поповски, Петре М. Андреевски, Гане Тодоровски и др. Во оваа публикација се сумирани трудови од авторката, работени во текот на нешто повеќе од една деценија со тоа што авторката пишува осврти и херменевтичко-метафорички расчитувања и за делата на повеќемина современи македонски автори, поети, писатели, меѓу кои и: Трајче Кацаров, Цвета Спасикова, Војо Маневски, Благица Ефремова, Рената Пенчова, Анастасија Петрова, Миланчо Миленковски, Трајан Ристовски, Наташа Лазарева и многу други.
12. Ристова-Михајловска, М. (2019). Рецензент: Венко Андоновски. *Светлина во Верата. Вера во Светлината*. Штип: 2 Август.
Евалуација на трудот: Поетската збирка „Светлина во Верата. Вера во Светлината“ е селектирана во десетте најдобри ракописи од вкупно пристигнати 65 збирки во конкуренција за наградата „Антево перо“. Рецензент на стихозбирката е проф. д-р Венко Андоновски, кој едновременно се јавува и како член на Комисијата за избор со цел доделување на оваа награда. Во продолжение пренесуваме дел од рецензијата за оваа книга од рецензентот Венко Андоновски: „Милена Ристова: крупно име во нашата понова поезија, која допрва ќе си го најде своето место. Станува збор за поезија свртена кон божественото, сакралното, возвишеното. Таа божественост за која пее оваа поезија не е предадена само како чиста, наивна апологетика; станува збор за постојани интертекстуални вкрстувања на напишаното со претходни текстови на културата, за многу „засеци“ во археологијата на нашето знаење, митологија, средновековие или претходни поетски дела. Краток поетски израз, со многу тишина во него (што значи – со многу семантички потенцијалитети), со интертекстуални засеци по археолошките слоеви на културите и уметностите, една религиозна интонација без разлика за што се пее, и еден префинет, култивиран однос кон јазикот и неговата најперсонална употреба – стилот. Игри со зборови, архаизми и неологизми „исковани“ според рецептурата на архаизмите, една Ганетодорова каламбурско-свечена игра со јазикот, ама над сè и пред сè – едно свето чувство дека и поезијата, како и космогониската фертилноста е Божји благослов, дар даден на чување и доверба, и дека да се пее не значи ништо друго освен - да се свештенослужи со зборовите. Сјајна е оваа книга. Таа е стопроцентна поезија, затоа што е богорадосна и богоисполнувачка. За ваквите книги однапред се знае дека како и секоја вистинска света работа (огнот, на пример) нема да се посветат на сопствено зголемување, туку на делење пламен на другите кои сакаат да бидат осветлени во ова темно време“.
13. Ристова-Михајловска, М., Михајловски, В., Петрова, А. (2021). Рецензент: Весна Мојсова-Чепишевска. *Василие и Дедо Мраз (сликовница со боенка)*. Штип: Анастасија Петрова.
Евалуација на трудот: Сливовницата со боенка „Василие и Дедо Мраз“, според рецензентката проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска е едно ново искуство на заедничко пишување или допишување меѓу возрасен и дете, меѓу мајка и дете, складно илустрирана од страна на Анастасија Петрова. Токму сликовницата ја игра големата улога на претходница на книгата за деца и на книгата воопшто. Токму таква сликовница-книга е и оваа „Василие и Дедо Мраз“. Хронотопот е битен во секоја една приказна, па така и во оваа на Милена и Војдан, или подобро на Војдан и Милена (зашто да ја немало страст во главата на Војдан за измислување свои сказни можеби и Милена немало воопшто да го ислуша своето синче, а уште помалку и да се охрабри да ја за/напише онака како што во далечните времиња Марко Цепенков ги слушаше приказните, а потоа ги за/допишуваше и дообликуваше колку како народни толку и како свои), главниот лик Василие е од некоја друга земја, од село од другата страна на Шар Планина. Кога ќе се направи една

топла, семејна атмосфера, тогаш Дедо Мраз ја започнува својата најнова приказна. Па така низ техниката приказна во приказна Василие заради своето љубопитство дознава од каде потекнува Дедо Мраз, поточно во приказната за Василие и Дедо Мраз ја откриваме и приказната за потеклото и за семејството на Дедо Мраз, за неговиот брат Снешко и неговата сестра Нова година. Оваа сликовница-книга станува и интерактивна, зашто на крајот има место каде што секое дете може да му напише писмо на Дедо Мраз, но и да му ја раскаже својата верзија за тоа како го доживува и замислува Дедо Мраз.

14. Ристова-Михајловска, М., Михајловски, В., Петрова, А. / Ristova-Mihajlovska, M., Mihajlovski, V., Petrova, A. (2022). Рецензент: Весна Мојсова-Чепишевска. Превод: Марина Рамбабова. *Василие и Дедо Мраз (сликовница) / Vasilie et Père Noel (livre d'image)*. Штип: 2 Август.

Евалуација на трудот: Приказна „Василие и Дедо Мраз“ како исклучително топла и искрена, на моменти детски наивна, започната да се создава во главата на малиот Војдан Михајловски, а потоа да се дообликува преку (до)пишувањето на Милена Ристова-Михајловска, става акцент на чувствително и карактерно растење и созревање на детето. Ова за сликовницата го вели рецензентката, проф. д-р Весна Мојсова-Чепишевска. По премиерното претставување на сликовницата пред студентите, кои во Франција учат македонски јазик на Катедрата за македонистика на Националниот институт за јазици ИНАЛКО во Париз, д-р Милена Ристова-Михајловска ја послушува иницијативата на тамошните студенти што пред неа ја предлагаат за време на предавањето што таа го држи пред нив на ИНАЛКО. Иницијативата е да се преведе оваа сликовница и на француски јазик и како двојазично издание да им биде доставена повторно за заеднички да ја читаат на следното предавање со д-р Ристова-Михајловска. Така и бидува. Проф. по француски јазик, Марина Рамбабова, ја преведува сликовницата во свое двојазично издание се печати и во октомври 2022 год., за време на својот престој во Франција и при предавањето на ИНАЛКО, се претставува и се чита од страна на студентите, кои учат македонски јазик во Париз.

15. Ристова-Михајловска, М. (2020). *Запирка*. Скопје: ЈУ ДК „Кочо Рацин“ (збирката е добитник на Наградата „Бели мугри“).

Евалуација на трудот: Стихозбирката „Запирка“ е наградена со Наградата „Бели мугри“ во рамки на манифестацијата „Денови“ за млад автор до 35 години. На конкурсот за оваа награда се аплицира анонимно под шифра, така што добитник за оваа награда во 2020 година е д-р Милена Ристова-Михајловска. Стихозбирката содржи песни, распоредени во пет циклуса. За скоро секоја поетска творба е искреирана хаику-верзија. Книгата, истовремено, е и поезија за читатели и прирачник за автори. Како што во своите медиумски и промотивни излагања истакнува авторката, идејата за вакво конципирање на оваа збирка произлегла како резултат на едукативните предавања за креативно пишување преку кои д-р Ристова-Михајловска наишла на недоволни знаења кај децата и младите (посебно, младите) околу создавањето на хаику-поезијата.

16. Ристова-Михајловска, М., Тасева, Г., Михајловски, А. (2019). *Интерпретација на свадбени песни и обичаи од Штип и Штипско*. Рецензент: Нина Анастасова-Шкрињариќ. Штип: 2 Август;

Евалуација на трудот: Овој научноистражувачки труд е база и корисно помагало за многу целни групи читатели. Важно е што по повеќе од шест децении, еден тим од истражувачи, компактни за работа на еден ваков проект, во кој како лидер и носител се јавува д-р Ристова-Михајловска, успеале да ги соберат, опишат и оживеат обичаите и песните од Штипско. Најмногу имаат работено на теренот на селата Лакавица, Лесковица и Пиперово. Меѓутоа, имаат истражувано и во други рурални средини што припаѓаат кон овчеполската етнографска целина или во познатото Овче Поле. Интересен и иновативен е пристапот кон сите тие песни и обичаи со оглед на тоа дека денес многу од нив се реконструирани или заборавени. Со овој труд им се сервираат точни информации на учениците, студентите, културните работници, луѓето по потекло од селото Лесковица

и многу други. Меѓународната јавност е посебно заинтересирана за ваквите трудови, а на домашна територија сè помалку се ваквите истражувачи. Трудот ја поставува тезата дека свадбените обичаи кои до 50-тите год. на минатиот век се одвивале во период од 14 дена, сега се сведени на три или одвај еден ден. Ваква публикација за свадбените обичаи и песни во Штипско со соодветни интерпретации, досега не е направена, ниту објавена.

17. Ристова-Михајловска, М., Миловска, Д., Мартиновска, В. (2019). *Единствениот ракопис во штипската библиотека*. Штип: 2 Август.

Евалуација на трудот: Познат е фактот дека НУУБ „Гоце Делчев“ во Штип избобилува со бројни публикации, наменети за сите целни групи. Одделите што работат во неа и целната читателска публика што ги користи нивните услуги посочуваат кон обемен книжевен фонд и целене кон тоа да се задоволат духовните и едукативни потреби на сите читатели. Но досега недоволно познато е дека во Библиотеката во Штип се чуваат ретки и стари книги. Затоа и овој труд е исклучително важен за научната јавност. Сите заложби, проекти и активности што се реализирани од страна на авторскиот тим, во кој како лидер и носител се јавува д-р Ристова-Михајловска, преку публикувањето на трудот, како да го осветлуваат тој недоволно познат факт, давајќи му можност, заедно со ретките збирки да биде поставен на пиедестал. Авторките се задржуваат на фактичката ситуација со чувањето на старите и ретки книги и ракописи во земјава, како и на третманот што истите го имаат од страна на ресорните оддели и лаборатории. Укажуваат на начините за реставрација и конзервација на старите книги, а посочуваат и позитивни примери за чување на ваквите збирки во библиотеките низ Европа и светот. Хронолошки се предадени активностите околу детектирањето, утврдувањето и класификацијата на библиотечниот фонд во неколку значајни збирки. Преку соодветен список, експлицитно се претставени и книгите што се конзервирани и реставрирани, а се чуваат во НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип. Многу е важно што авторките како компетентни лица во областа на медијевистиката даваат еден поширок панорамски преглед на ракописната традиција во Македонија. Со низа податоци ја потврдуваат таа ракописна традиција, а од друга страна успеваат да детектираат, утврдат и потврдат дека во Библиотеката во Штип, речиси, да нема ракописна збирка, туку еден и единствен ракопис за кој посветуваат цела една публикација. Единствениот ракопис што се чува во Штипската библиотека со оваа публикација добива заслужено значење, добива обелоденување, претставување пред јавноста. И што е најважно, во ваква форма, во вакво издание станува и ќе биде основа за идни медијевистички, лингвистички, теолошки и останати бројни истражувања.

18. Ристова-Михајловска, М., Миловска, Д., Мартиновска, В. (2019). *Регистар на старопечатени книги*. Штип: 2 Август;

Евалуација на трудот: Овој труд е исклучително значаен, затоа што ваков регистар на старопечатени книги што се чуваат во некоја библиотека во Македонија, до објавувањето на оваа публикација, не е сработен. Работени се парцијални регистри, но ова е она што е комплетно, целосно и опфаќа не така мал период, ами обемен. И не така мал број на библиографски единици, ами обемен. Водено е сметка, книгите да бидат подредени и средени според библиотекарските правила за изготвување на библиотечно картонче, односно каталожно картонче. Тука се зема предвид и ангажманот на ресорните библиотекари - каталогизатори, кои претходно успеале да ги внесат сите тие податоци во електронската база. Водена е сметка да се регистрираат и колекционираат на едно место сите публикации што се печатени од 1860 година 1945 година. Тоа е некаде од втората половина на XIX век до првата половина на XX век. Затоа и погоре рековме дека е опсежен период, многу децении во кои се печатело и се богатела штипската библиотека со книги. Овој регистар е многу важен за истражувачите. Важен е и за сите оние кои се занимаваат со научна, со книжевна, со историска работа. Важен е за попишувачите. Тоа се сите оние кои ќе се најдат во улога на луѓе, кои вршат евидентирање на книжевниот фонд во установата. Овој регистар би им бил како база што ќе помогне да се евидентира физичкото присуство или отсуство на некоја публикација. Овој регистар е важен за заштитата на културното наследство, бидејќи според Законот за културно наследство како

културно наследство се третираат книгите што се печатени до 1945 година. Како таква база, во понатамошниот период, сите овие колекционирани публикации би биле корисни за изготвување на соодветни елаборати за заштита на овие книги. Сè на сè - корисен регистар, регистар што треба да биде пример за сите други библиотеки, без разлика дали се општински или национални, затоа што како еден вид библиографии на установите можат да донесат само полза.

19. Ристова-Михајловска, М. (2020). Рецензентски осврт кон делото „Осветени“ од проф. д-р Добрила Миловска. Во: *Осветени* од Добрила Миловска. Штип: 2 Август, стр. 141-148.

Евалуација на трудот: Во рецензијата за монографската и стручна публикација „Осветени“, д-р Ристова-Михајловска истакнува дека проф. д-р Добрила Миловска прави уште едно успешно навраќање кон Климентовите слова, а укажувајќи на стилистиката, ја потенцира цитатноста, им ја толкува суштината, ги вади експлицитно поентите од засведочените слова Климентови. А словата негови се неисцрпен извор на алузии и врски со Библијата, така што проф. Миловска ги разоткрива детално сите тие поврзаности. Авторството над „Панонските легенди“ е едно од битните прашања околу најпознатиот извор што го имаме за св. Кирил и Методиј. Неопходно е пред да се говори за нивните мисии да се стави акцент на легендите пронајдени во Панонија, а со тоа и да се разгледаат тезите за нивното авторско перо. Д-р Ристова-Михајловска вели дека токму ваков осврт прави проф. Миловска и во ова нејзино значајно дело. Истовремено е разгледана и Великоморавската мисија низ призмата на пространите на житија на св. Кирил и Методиј. Тргувајќи од кирилметодијевскиот период, преку Климентовото дело, проф. Миловска го продолжува ова своевидно патување кон с. Слечко, кон Лесново и кон Кратово. Таму блеснуваат имињата на „осветените“: Јоан, Висарион, Матеј, Сисој, Пахомиј... Д-р Ристова-Михајловска детално говори во рецензијата за кирилметодијевското време, времето пред нивното и времето по нив, истакнувајќи дека ако ги земеме како определнички белег јазикот и писмото во литературата, тогаш ќе треба да ги поставиме почетоците на нашата стара литература во последната четвртина на IX век, кога кај нас се пренесува и применува создаденото од Кирил и Методиј, словенско писмо. Во рецензијата се пласира и фактот дека пред IX век на нашава територија се создаваат низа натписи врз камен, сврзани со државата и болјарството. Условна граница за почетокот на старата литература на нашите простори е 681 година. Меѓу таа година и доаѓањето на кирилметодијевските ученици има 200 години. Ристова-Михајловска, исто така, вели дека низ тој двовековен период не се создава литература во вистинска смисла на зборот, но тој период е почеток и развој на: процесот на формирање на една народност, постепено изумирање на туѓиот јазик; доминација на јазикот на мнозинството-словенски; период на обединување на двата етноса, на заемно духовно збогатување и постепено наметнување на словенскиот фолклор.

20. Ристова-Михајловска, М. (2019). Уште едно дополнето и проширено читање на житијата на македонските пустиножители. Во: *Житија на македонските пустиножители*. Штип: 2 Август, стр. 127-132.

Евалуација на трудот: Како рецензент на монографската публикација „Житија на македонските пустиножители“ од м-р Марија Ристова, д-р Ристова-Михајловска се осврнува кон житијната литература што означува животоопис на видни христијански дејци, кои биле канонизирани од црквата. Рецензентката става акцент на светите пустиножители, кои преку аскетизмот и бегаштото од светот, преку својата света осаменост, го привлекувале и го осветувале нашиот народ. И авторката и рецензентката ја истакнуваат композицијата на житијата на светите пустиножители и тоа: вовед; биографски дел; настани, претставени по хронолошки редослед; заклучок-расказ за светителските мошти и молитва или обраќање кон читателот. Во оваа група светителски житија спаѓаат разгледуваните житија на св. Гаврил Лесновски, св. Прохор Пчињски и св. Јоаким Осоговски.

21. Ристова-Михајловска, М. (2020). Женскиот здив низ стих како белег на едно време и на едни минати и сегашни генерации. Во: *Женскиот здив низ стих во хронологијата на Штип*. Уредник, приредувач и идеен творец: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 5-39.

Евалуација на трудот: Како специјалист по средновековна книжевност, Ристова-Михајловска со овој труд што е едновремено и авторска, научноистражувачка студија, единствена од ваков вид, ја споредува денешната експанзија на поетеси со дејците во нашето средновековно минато. Во однос на македонското женско писмо, д-р Ристова-Михајловска го истакнува фактот дека тоа не е постаро од пет децении. Целта на овој труд е да се датира штипското женско писмо. За таа цел, д-р Ристова-Михајловска, која е и идеен творец на овој Зборник, вели дека македонскиот среден век го карактеризираат творци кои создаваат и творат, главно, во манастирските одаи и близу манастирските комплекси, а нивните титули и начин на живот се поврзани, исклучиво, со монаштвото и Светото братство. Без исклучок, во манастирскиот световен живот и во редот на пишувачите, препишувачите, преведувачите и воопшто книжевниците од тој период се јавуваат само автори мажи или книжевни дејци мажи. XIX век е период на *новата македонска книжевност* што се одликува со творештва и пеења на книжевни дејци, поети и собирачи на народни умотворби и творештво, кои се повторно од машки пол. Но, наспроти тоа, д-р Ристова-Михајловска вели дека во никој случај во тој период на силно живеење на народната традиција, обичаи, игри и песни, не смее да не се потенцира дека темелни носители биле жените, и како пејачки, и како тогаш живи - информаторки. Д-р Ристова-Михајловска се осврнува кон третата македонска поетска генерација каде што веќе се јавуваат и имињата и творбите на првите македонски поетеси, Даница Ручигај и Евгенија Шуплинова. Нивните книги се објавени во 60-тите години на минатиот век. Поезијата на жените од Штип датира одамна, но е за прв пат публикувана во поединечни, лични стихозбирки во втората половина на XX век. За темелите на штипското женско писмо, според личните истражувања, д-р Ристова-Михајловска ги набројува по име и презиме сите поетеси, вклучени во штипските поетски/книжевни дружини и поетеси застапени во зборници од 1974 год. Со факти и архивски материјали, д-р Ристова-Михајловска тврди дека поетесите Нада Накова, Марија Емилија Кукубајска, Елена Кожухарова и Марија Воденска ги чинат почетоците на женското писмо во Штип.

22. Ристова-Михајловска, М. (2020). Регистри. Во: *Женскиот здив низ стих во хронологијата на Штип*. Уредник, приредувач и идеен творец: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 174-192.

Евалуација на трудот: Изготвените регистри во овој Зборник на жени-поетеси од Штип, од страна на д-р Милена Ристова-Михајловска се исклучително важни како за историјата на штипското женско писмо, така и за неговата хронологија и засведочување воопшто. Во продолжение ги наведуваме критериумите според кои се изготвени регистрите, а со тоа и подредени поетесите од Штип во нив: Генерациско подредување на застапените поетеси според годината на раѓање и генерациската деценија кон која припаѓаат; застапени поетеси од Штип, чии стихозбирки се чуваат во Роднокрајното одделение во Штип или имаат објавено лични стихозбирки; застапени поетеси, кои имаат аплицирано за учество во Зборникот, врз основа на Јавниот повик распишан од НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип во мај 2016 година; застапени поетеси во Зборникот, според наше лично убедување за нивно вклучување; застапени поетеси од Штип во алманасите на ЛК „Искра“-Штип во периодот од 1979 година до 2018 година.

23. Ристова-Михајловска, М. (2020). Митровденските средби на доктори на науки-монографски овековечени, публикациски засведочени. Во: *Овековечување на Митровденските средби на доктори на науки. 2002-2019* од Наташа Лазарева. Уредник и приредувач: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 10-24.

Евалуација на трудот: Во овој труд се потенцира дека една од ретките манифестации што става акцент, исклучиво, на докторите на науки од еден град, докторирани во

одреден временски период, а единствена во организација на библиотечна установа е манифестацијата „Митровденски средби на доктори на науки“ во организација на НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип. Манифестацијата чини полнолетство од последователни реализации во периодот од 2002 до 2019 год. Д-р Милена Ристова-Михајловска е уредник, приредувач и идеен творец на Монографијата „Овекочувување на Митровденските средби на доктори на науки“, чиј автор е Наташа Лазарева. Во воведот, д-р Ристова-Михајловска вели дека идејата за ваква монографија е одамна, но таа за првпат како директорка на Библиотеката во 2016 година аплицираат со овој проект, така што неколку години подоцна, во 2020 година, интензивно истражува заедно си другите членови на приредувачкиот тим и му даваат душа на овој концепт преку истражувачка работа, креирање концепт и публикување.

24. Ристова-Михајловска, М. (2020). Библиотекарството во Штип и Штипско во периодот 1976-2002. Во: *Овекочувување на Митровденските средби на доктори на науки. 2002-2019* од Наташа Лазарева. Уредник и приредувач: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 47-90.

Евалуација на трудот: Во овој труд, авторката ги приложува значајните обележја преку одредена документација и преку кус опис на проектните активности во рамки на Библиотеката во Штип за еден скоро тридесетински период. Хронолошки и таксативно пренесува дел од тие значајни случувања што како програмски активности и манифестации претходеле на значајната 2002 година кога по иницијатива на Трајко Пиков се случува и одржува првата Митровденска средба на докторираните лица од Штип. Во текот на 1976 и 1977 година се одвива изградбата на комплетно новиот објект на Библиотеката. Во 1976 година е реализиран попис на книги (ревизија на книжен фонд што во понатамошните четири децении не се реализира!). 1977 година е година на вселувањето во новиот објект и почеток на работата во новата зграда. 4 мај 1978 година е значаен датум за Библиотеката, бидејќи на тој ден е реализирано свеченото давање во употреба на новата библиотечна зграда. Општинската награда „8 Ноември“ се доделува на Библиотеката во 1979 година. Востановување на манифестацијата „Митровденски средби на доктори на науки“ Од 2002 година започнува оваа манифестација, посветена на штипските доктори на науки, без оглед на тоа каде се наоѓаат, а по повод 8 Ноември - Денот на ослободувањето на Штип. Во периодот 2002-2019 г. се издадени 8 публикации.

25. Ристова-Михајловска, М. (2020). 80. роденден - многу дела, прва библиографија. Во: *Овекочувување на Митровденските средби на доктори на науки. 2002-2019* од Наташа Лазарева. Уредник и приредувач: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 257-260.

Евалуација на трудот: Во овој труд, д-р Ристова-Михајловска истакнува дека од нејзина страна како директор на Библиотеката е формиран стручен тим, тричлен уредувачка екипа. Преку неколку лични средби со д-р Чепреганов и со посветена работа во Библиографскиот центар на Библиотеката се обелоденува и првата персонална библиографија за д-р Методи Чепреганов. Целта на тимот е барем со еден ваков скроман гест зад кој стои многу работа, да се сумира целокупната работа на д-р Чепреганов. Д-р Ристова-Михајловска не вели дека овде е, буквално, сè опфатено, но при сите консултации со д-р Чепреганов, уредувачкиот тим се потрудил да стави на хартија максимален број на библиографски единици. Големо било и воодушевувањето на д-р Методи Чепреганов што некој од неговиот роден Штип се сетил вака да му го одбележи 80-тиот роденден.

26. Ристова-Михајловска, М. (2020). Скроман роденденски подарок за големиот креатор на убавата реч. Во: *Овекочувување на Митровденските средби на доктори на науки. 2002-2019* од Наташа Лазарева. Уредник и приредувач: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 261-266.

Евалуација на трудот: Во овој труд, авторката се осврнува кон изработувањето и публикувањето на Персоналната библиографија за проф. д-р Душко Цацков. Овој доктор на науки, како што вели авторката, треба да биде пример на идните и сегашните доктори

на науки кои потекнуваат, живеат и работат во Штип, а ги има сè повеќе поради големиот просперитет што му го придаде Универзитетот „Гоце Делчев“ на градот и што му даде примат на прав универзитетски град на центарот на Источна Македонија. И најважно, можеби, и клучно за истакнување меѓу другото е скромниот подарок (библиографијата) за големото дело на д-р Цацков, иницирана од д-р Ристова-Михајловска како директорка на Библиотеката и тимот приредувачи што таа го формира. Д-р Ристова-Михајловска го засведочува и фактот дека уште на првата средба со нејзините колеги-приредувачи, д-р Душко Цацков ја наградил и збогатил Библиотеката со подарување на две значајни книги и една копија, чие место е во Роднокрајното одделение. Едната книга датирала од 1945 година и истата била копија од првото издание на поетската збирка „Бели мугри“ од Кочо Рацин. Втората книга ја сместиле во редот на старопечатените книги. Отпечатена во 1901 година и според Законот за културно наследство влегува во редот на книгите со посебна вредност. Автор на втората подарена книга бил Лермонтов, а истата е насловена како „Герой нашего времени“ (Херои на нашето време). Ја донирал и копијата на книгата од Петар Завоев „ГРАДЪ ШТИПЪ-минало и просвѣта до револуционитѣ борби“.

27. Ристова-Михајловска, М. (2020). Вовед или За првата публикувана роднокрајна тековна библиографија во Штип или Кусо упатство за изготвување и користење на една роднокрајна библиографија. Во: *Овекочувување на Митровденските средби на доктори на науки. 2002-2019* од Наташа Лазарева. Уредник и приредувач: Милена Ристова-Михајловска. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 267-275.

Евалуација на трудот: Со овој труд, авторката прави осврт кон првата од ваков вид публикација и библиографија, сработена во Штип. Конкретно, со овој Вовед, д-р Ристова-Михајловска сака да се обрати до пошироките целни групи од читатели, истражувачи, Таа вели дека за да се изготви една тековна локална библиографија со библиографски единици, произлезени од статии поместени во одредени сериски публикации, за период од една календарска година, значи да се колекционираат на едно место податоците за целокупната медиумска застапеност на еден град и луѓето во него. Под податоци, подразбира места, односно сериски публикации со точни информанти за статијата во која се пишува за градот и граѓаните што живеат во него.

28. Ристова-Михајловска, М. (2018). Вовед за првата публикувана роднокрајна тековна библиографија за Штип. Во: *Штип и штипјани во дневните весници и списанија (2017)*. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 5-9.

Евалуација на трудот: Во првата Роднокрајна библиографија, д-р Ристова-Михајловска вели дека: хронолошки се подредени сите статии објавени во последната заокружена календарска година; поместен е регистар на роднокрајни автори; поместен е регистар на наслови на статии во кои се содржани податоци или изјави за Штип и штипјани, а скенирани и приложени се и одредени статии од сериските публикации.

29. Ристова-Михајловска, М. (2019). Вовед за втората публикувана роднокрајна тековна библиографија за Штип. Во: *Штип и штипјани во дневните весници и списанија (2018)*. Штип: НУ-УБ „Гоце Делчев“, стр. 5-11;

Евалуација на трудот: Со Воведот кон оваа публикација, д-р Милена Ристова-Михајловска сака да го потенцира значењето на истата, од една страна, и да ги уважи изготвувачите, од друга страна. Според д-р Ристова-Михајловска, за установата што стои како издавач на оваа публикација, произлезена од Библиографскиот центар што функционира во склоп на установата, исто така овој труд е од голема важност. Со оглед на тоа дека тимот односно тандемот што работеше на истражувањата, поврзани со овој труд, а технички поддржани и помогнати уште од едно лице, е сосем мал по состав, тогаш валоризирањето на нивното работење е уште поголемо, според нејзините зборови. Д-р Ристова-Михајловска вели дека оваа втора библиографија е значајна поради тоа што чини континуитет на првата сработена и објавена од ваков вид публикација. Во суштина, добро е кога нешто ќе почне да се прави, уште подобро е кога нештото се покажува како успешно, но најдобро е кога она што е добро ќе продолжи, ќе доживува своевиден континуитет.

Таков е и случајот со оваа вредна едиција на библиографији, произлезени од работата на НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип.

30. Ристова-Михајловска, М. (2022). Спојот од минатото и сегашноста во монографијата како сведок пред денешните и идните генерации. Во: *Монографија „За тогаш кога денес ќе биде некогаш. 75 години низ времето - СОУ 'Коле Нехтенин' - Штип“*. Штип: 2 Август, стр. 8-11.

Евалуација на трудот: Во оваа рецензија се прави хронолошко-историски преглед од почетоците на образованието во Штип до денес кога современото училиште СОУ „Коле Нехтенин“ - Штип важи за едно од најреномираните средни стручни училишта во регионот. Рецензентката се навраќа кон 1830 година кога во Штип било отворено првото училиште на народен јазик, а во 1868 година, Јосиф Ковачев (1839-1898) го отворил првото педагошко училиште. Нешто подоцна, во 1872 година започнало со работа првото народно читалиште, именувано како „Дејателност“. При крајот на XIX век, од 1894 до 1896 година, во училиштето (изградено во 1872 година) во Ново Село предавал Гоце Делчев, идеологот на македонското национално ослободително движење. Точно 50 години по изградбата на училиштето во Ново Село, во Градот под Исарот, започнува со работа „вечерното училиште за занаетчески квалификувани работници“, денешно СОУ „Коле Нехтенин“. Низ годините нанапред, а низ страниците на историјата, училиштето се трансформира и надградува, чекајќи го клучниот миг за национално ослободување од фашизмот, за да прерасне во „училиште за ученици во стопанството“. Денес, тврди рецензентката, станува збор за модерно училиште со комплетирани кабинети и тенденција за отворање на дуални паралелки.

31. Ристова-Михајловска, М. (2021). Рецензија за едни едукативно-певливи стихови или Да се изговора, чита и да се пее, умешност, едукаторство и вештина е. Во: *Практикум. Учиме со Ели, лесни песни за развој на говорот и почетно пишување* од Елена Ташкова. Штип: 2 Август, стр. 61-62.

Евалуација на трудот: Со оваа рецензија, д-р Милена Ристова-Михајловска дава осврт кон навидум лесните песни на Ели, а во суштина-стихови со силна дидактика, кои помагаат при дефектолошко-логопетскиот пристап на стручните лица и родителите со децата, кои имаат тешкотии во развојот. Д-р Ристова-Михајловска го оценува овој прирачник и за практичен и за корисен, но и за естетско-стилски богат со оглед на лириката, ритмиката, ритмот и римата во стиховите и колоритот во соодветно илустрираните страници.

32. Ристова-Михајловска, М. (2022). Кон првите поетски обиди на Злате Постолов. Во: *Стихови за животот. Пеења од Балканот*. Штип: АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ - Штип, стр. 201-203.

Евалуација на трудот: Социјално-ангажирана поезија преку крикот на „работничката« класа и низ гласот (читај: „интересот») на неутралниот гласач-вакви се стиховите што произлегуваат од лирскиот субјект на Злате Постолов и баш вака ги оценува и рецензентката и уредничка на оваа стихозбирка. Според д-р Милена Ристова-Михајловска, „романтичарскиот копнеж» кон систематски средено општествено уредување, а со идеалите на пролетеријатот и тенденцијата за слобода и правда е тенденцијата кон која се стреми, речиси, секој стих, правдоборно насочен за вистината и против неправдите. Наспроти тоа, реалноста е полна со корумпираност, неправедност, пресуди, прифатени или неприфатени стереотипи и конечно-живот што „вака или така» ќе протече. Според рецензентката, Постолов е современик на Кочо Рацин, чиј „атоми на болката» и „сагата на работничката класа» се неутразираа со поетските сцени од природата и љубовта.

33. Ристова-Михајловска, М. (2022). За првата стихозбирка на Анка Денкова или За стиховите - упатства за посреќен живот. Во: *Верба, надеж, љубов* од Анка Денкова. Уредник: Милена Ристова-Михајловска. Штип: АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ-Штип, стр. 122-128.

Евалуација на трудот: Една од збирките во кои д-р Ристова-Михајловска е и рецензент и уредник е првенчето на Анка Денкова. Како што вели рецензентката, оваа поезија е еден вид упатство за среќен живот, насочување за тоа како да се пребродат тагите и да се стаса до радоста. Оваа поезија е светлото зад виножитото или сонцето по дождот-тоа го тврди рецензентката, која длабоко навлегува во поетиката и лириката на лирскиот субјект.

34. Ристова-Михајловска. (2021). Песни за Таја. Во: *Три бои на љубовта* од Трајче Кацаров. Штип: 2 Август, стр. 80-81 (фрагмент од рецензија).

Евалуација на трудот: Како фрагмент од комплетната рецензија што стои во уметничкиот дел од персоналната библиографија за авторот, Трајче Кацаров, овој текст од д-р Ристова-Михајловска се насочува кон поетиката на лирскиот субјект на Кацаров. Рецензентката ја „открива“ и семантичката полнотија на името „Таја“ со тоа што „Таја“ е синоним на дијалектното „таја“ од личната замена „таа“ во стандардниот македонски јазик. Таја е секоја жена, Таја е универзализација на љубовта на едно високо ниво.

35. Ристова-Михајловска, М. (2020). Книга-сон што го држам в рака. Во: *Книга-сон што го држам в рака* (наградени творби од литературниот награден конкурс). Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 5-8.

Евалуација на трудот: Како долгогодишен или член или претседател на комисиите што одлучуваат за најдобрите творби на распишуваниите во континуитет конкурси од страна на НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип, а во рамки на проекти од национален интерес д-р Милена Ристова-Михајловска, се чини, е најповикано лице од книжевната фела за да дава осврти кон пристигнатите творби што од страна на библиотекарите се колекционираат во соодветни зборник-книги или публикации-стихозбирки. Д-р Ристова-Михајловска им дава ветер во грб на овие млади таленти и издвојувајќи ги најсилните елементи од таа „младешко-поетска“ поетика, секогаш ги бодри младите автори да продолжат да пишуваат, но и многу да читаат.

36. Ристова-Михајловска, М. (2022). Зборникот на штипските писатели-афирматор на штипското писателство. Во: *Книжевен зборник на штипските писатели*. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 7.

Евалуација на трудот: Д-р Ристова-Михајловска како рецензент на овој труд, но и како прв поддржувач за да се направи проектна апликација за истиот, го оценува овој Зборник како значајно дело за штипската литература и за творците од Штип. Овој Зборник е прв од ваков вид, произлезен од Библиографскиот центар на Библиотеката во Штип, така што д-р Ристова-Михајловска ја потенцира неговата оправданост со тенденција да следуваат слични вакви публикации во слични едидиции.

37. Ристова-Михајловска, М. (2021). За песните-градација, лексемите-контрадикција и песните-поента во стихозбирката „Диви води“ од Ана Рувиноска. Во: *Диви води* од Ана Рувиноска. Уредник: Милена Ристова-Михајловска. Штип: АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ-Штип, стр. 41-51.

Според рецензентката и уредник на збирката „Диви води“ од поетесата Ана Рувиноска претставува освежување на македонската современа книжевна сцена, создадена од млад автор. Стихотворенијата се конципирани во три циклуса од чии пеења извираат конотациите на чистотата и сите катарзички лица на љубовта. Како што вели д-р Ристова-Михајловска, насловот, носејќи ја во себе лексемата „води“ го отвора херменевтичкото поле за расчитување на водата како симбол. Спротивставувањето на „егото“ и „алтер егото“ кај поетесата доведува до водење на класичен психолошки дијалог под перото, а со тоа и резултат од совршена катарзичност кај реципиентот. Оттука, речиси, секоја песна плени со она посмодернистичко учество на контрадикцијата. „Идеалниот драг“, иако е романтичарска категорија, во оваа поезија со постмодернистички навики е и верно-неверен и сеприсутно-неприсутен, но и нем соговорник на лирскиот субјект. Симболичките значења на водата, можејќи да се сведат на три доминантни компоненти, ја означуваат

неа како: извор на животот, средство за прочистување, средиште на обновувањето. Овие три теми се среќаваат во најдревните преданија и тие создаваат најразлични замислени комбинации, кои истовремено се и најобмислени. Во поезијата на Ана Рувиноска, сите овие теми како силно Тројство што го воведува лирскиот субјект во темнина, па го исчеличува низ страдања за на крај да го изеднакви и изедначи и доведе до и со светлината, заземаат суштинско место.

38. Ристова-Михајловска, М., Кацаров, Т. (2018). Збиена метафора, апстрактна лирика, хипертекстуалност, нирвана, љубов и еротика. Во: *Саркофаг* од Исак Хаџи. Штип: НУ-УБ „Гоце Делчев“, стр. 33-37.

Евалуација на трудот: Да се рецензира поезија од осудени лица и што е поважно - да се поттикнат и охрабрат тие лица да го обелоденат пишуваното - баш пред ваков предизвик се најдоа рецензентите д-р Милена Ристова-Михајловска и м-р Трајче Кацаров. На иницијатива на КПД-Штип, двајцата рецензенти по остварувањето книжевна средба со осудениците, пронаоѓаат таленти меѓу нив, кои пишуваат во тишина, во самотија... И не така едноставни, ами длабоки стихови. Според рецензентите, оваа поезија има бројни збиени метафори. Станува збор за апстрактна лирика, полна со хипертекстуални точки што современиот читател треба одново и одново да ги разоткрива. Иако навидум е обременета со метафори, оваа поезија се стреми кон прочистување, кон нирвана...

39. Ристова-Михајловска, М., Кацаров, Т. (2018). Тишината-плодотворна база за создавање творби. Еуфонијата-поетичка одлика на една поезија. Во: *Стихови од една водолија* од Жарко Миличевик. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“, стр. 25-28.

Евалуација на трудот: Како што велат рецензентите, да биде осуден еден дух, а истовремено да биде креативен и со творечки сили, значи да се насочи кон создавање, а не кон потиснување на тежините. Таков е и случајот со поетот Жарко, чија поезија е предмет на интерес и куса анализа при оваа рецензија. Колку и да е моментот тежок, неговиот лирски субјект не изостава да ја потенцира надежта. Го дескрибира она што му ја обременува душата и состојбата, но пак и пак оптимистички и гордо се дефинира себеси и во најголемите длабочини на животот. Изворот на надежта го гледа во некој натприродна сила. Структурирањето на сите во верига врзани 38 пеења е во целост (со само еден исклучок) низ моќта на римата. Паралелната рима, предадена, главно, кај првиот и вториот и третиот и четвртиот стих, ја дава одликата на поетиката на оваа поезија. Експлицитно и храбро, лирскиот субјект пее за личниот оптимизам и силата на надежта што му го полни духот и го одржува во моментите тешки.

40. Ристова-Михајловска, М. (2022). Стихозбирната падина што стана структурирана падина или За „Прирачникот“ што се претвори во „извор“. Во: *Изворот на мојата душа* од Ване Дериволов. Уредник: Милена Ристова-Михајловска. Штип: АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ-Штип, стр. 86-103.

Евалуација на трудот: Рецензентката д-р Ристова-Михајловска, која се јавува и како уредник на овој труд, во рецензијата посочува една од нејзините лични и професионални мисии, а тоа е детектирањето и насочувањето на младите таленти. Ване Дериволов е еден од тие таленти во ваквата „мисионерска приказна“ на рецензентката, која преку ваквите активности вели дека сака да биде пандан на класичниот образовен систем во Македонија во кој поединци препознаваат поединци, во кој талентот може да остане незабележан, во кој надареното дете може да биде послабо оценувано оти системот и барањата се такви, оти баш тоа дете има афинитети кон едно нешто, а учи нешто сосем друго. Д-р Ристова-Михајловска објаснува зошто оваа поетска збирка првично е наречена „Прирачник...“ Прирачникот бил така направен и така именуван оти дел од песните биле од самоинспирација испеани, а дел – наменски пишувани за тематски конкурси, настани и манифестации. По сугерирање на уредничката и рецензентката не можеле титулувањето да го остават така, па затоа Ване го направил вториот чекор и ја испеа насловничката генитивно-метафоричка синтагма што гласи „Изворот на мојата душа“. Според рецензентката, Дериволов својата идеална драга ја поистоветува до ниво на совршенство или „убавина собрана од сиот свет“ што како

атрибут се сместува во рамки на реторско прашање, а како врв на претходна градација во првата песна од првиот циклус во „Песните за неа“ со наслов „Убавината твоја“. *Песните за неа* го носат низ стиховите тој меланхоличен, романтичарски провев што води кон *бегство во сонот*. Тишината и немошта имаат различни значења. Но лирскиот субјект на Дериволов припишува спротивна стиховна дефиниција кон тишината, според што ја атрибутира како „поразувачка и уништувачка“. Меѓу најсилните метафори во оваа поезија, рецензентката ги сместува скратените компарации за недостигот во истоимената песна „Недостиг“, така што во таа метафоричка низа или подобро-градирање со метафори, симболите на тунелот, каменот, вулканот, мечтите и судбината уште поексплицитно го доопишуваат недостигот и барањето излез од настаната состојба. Преку расчитувањето на сите овие симболи испливува надежта.

41. Ристова-Михајловска, М. (2020). Рецензија за книгата „Ситуационо лидерство“. Во: *Ситуационо лидерство* од Наташа Лазарева. Уредник: Милена Ристова-Михајловска. Штип: 2 Август, стр. 319-321;

Евалуација на трудот: Во рецензијата на оваа книга, д-р Ристова-Михајловска се осврнува кон разгледување на дефинирањето и детерминирањето на лидерството како процес во кој поединецот делува на другите луѓе поради остварување на одредени цели, како и управување со организацијата за таа да стане поуспешна и компактна. Рецензентката истакнува дека оваа публикација ја содржи неминовната потреба од постоечките лидери во училишните установи, нивното ситуационо лидерство и начинот на кој тие управуваат со училиштата. Предадена е и разликата и важноста на менаџерот и лидерот во училишните установи, нивните различни функции, способности и остварувања. Д-р Ристова-Михајловска констатира дека менаџерот е оној кој се грижи за ефикасноста на училиштето како организација, додека лидерот е задолжен за ефективност и промените во самото училиштето. Истражувањето за книгата е сконцентрирано главно врз училишните директори. Рецензентката вели дека во оваа книга се вклучени вкупно 16 училишта и 202 испитаници, од нив се добиени резултати за моменталното ситуационо водство на поставените училишни директори и нивното влијание врз училишната клима и култура. Токму ова ситуационо лидерство на училишните, па и на сите останати директори е една од главните одлики што се појавува како фактор за создавање на современиот директор, а воедно и за градење на моменталната организациска клима. Книгата има огромно влијание врз правилниот избор на лидерите за тоа кој вид на лидерство ќе го изберат во текот на своето работење.

42. Ристова-Михајловска, М. (2020). Рецензија за книгата „Организациско однесување и комуницирање во културните и образовните установи“. Во: *Организациско однесување и комуницирање* од Наташа Лазарева. Уредник: Милена Ристова-Михајловска. Штип: 2 Август, стр. 295-296.

Евалуација на трудот: Во рецензијата на оваа книга, д-р Ристова-Михајловска се осврнува кон разгледување на дефинирањето и утврдувањето на организациското однесување и комуницирање како мера што го придонесува развојот на високообразовните институции во Македонија. Рецензентката потенцира дека ова истражување е особено актуелно, бидејќи теоријата на управувањето со образовните установи, во последно време, става посебен акцент на проучување на влијанието на организациската поставеност и работењето и комуникацијата како нивни составен елемент, врз развојот на образовните установи, одредувајќи го како релативно ново подрачје во образовната практика во нашата земја. Д-р Ристова-Михајловска констатира дека уште се ретки истражувањата од овој вид, не само кај нас туку и во светот. Рецензентката се задржува на проблемскиот пристап што авторката го применува со наведување на голем број детерминанти и нивна операционализација со целосно почитување на спецификите на состојбите и окружувањето е во функција на јасност на трудот.

43. Ристова-Михајловска, М., Јованова, В., Спиридонова, Б., Манева, С. (2018). Ракописот-душопис на штипскиот роднокраец, Михаил Ренцов. Во: *Критиката за*

Михаил Ренцов од Виолета Мартиновска. Скопје: Виолета Мартиновска, стр. 52-60.

Евалуација на трудот: Со овој труд, авторките се навраќаат кон легатската оставнина што ја има подарено ценетиот роднокраен автор од Штип, Михаил Ренцов. Тој на штипската библиотека ѝ ги подарува своите ракопишуванија, односно оригиналните листови на кои ги има пишувано своите песни. Истите се чуваат во просториите на Роднокрајното одделение во Штипската библиотека. Библиотекарката Блага Спиридонова има изготвено публикација со факсимилни фотографии од тие ракописи. Авторките на овој труд алудираат на Законот за легати што постои и се применува во соседна Србија, а кај нас библиотекарите „лутаат“ при чувањето и афирмирањето на ваквите оставини.

44. Ристова-Михајловска, М. (2020). Како се роди идејата? Преку реализација до фасцинантна манифестација. Во: *Тоше Проески има само датум на раѓање. Гоце Делчев-великанот роден за да не учи и води* (книжевно-музички перформанс). Штип: НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип, стр. 5-6.

Евалуација на трудот: Д-р Ристова-Михајловска како идеен творец, иницијатор и прв организатор на овој книжевно-музички перформанс во 2016 год. кога ја извршува функцијата-директор на НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип, со право се јавува како рецензент на оваа публикација, отпечатена во 2020 год. Во оваа публикација се сумирани наградуваните творби на книжевно-музичкиот перформанс за кој д-р Ристова-Михајловска во својот осврт детално говори за тоа како се родила идејата. Нејзината цел своевремено како идеен творец била да се одбележат родендените на овие двајца великани, исклучително значајни за историјата на Македонија (Делчев) и за новиот правец во современата македонска музика (Проески), така што дошла до идеја за еден величествен перформанс од пошироки рамки.

45. Учество во подготовка на изданието „Методички истражувања и книжевни интерпретации“ (2021). Штип - УГД.

Евалуација на трудот: Д-р Ристова-Михајловска е еден од авторите што со скромен влог се вклучува во остварувањето на оваа публикација. Воведните зборови од посветата во чест на проф. д-р Виолета Димова се нејзини авторски, а изречени во име на студентите и колегите.

46. Ристова-Михајловска, М. (2022). За стиховите од детството, растењето и созревањето. За да се надградат со книжнина, стилистика и лектира! Во: *Шеренолики воздишки* од Милена Милорадова. Уредник: Милена Ристова-Михајловска. Штип: АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ-Штип (во печат).

Евалуација на трудот: Д-р Ристова-Михајловска е уредник, иницијатор за публикување и рецензент на оваа поетска збирка што авторката и организаторите на промоцијата ја поврзуваат со Светскиот ден на мајчиниот јазик. Според рецензентката, стиховите на Милорадова се слика на еден развоен пат на поетесата, пишувани од детство кон тинејџерство. Станува збор за творби што со фусноти се дообјаснети за тоа каде се објавени, со што се наградени и со какви дипломи и сертификати е заштитена авторката (последниве се дадени како прилог на текстуалниот дел). Милорадова е еден од детектираните млади таленти од страна на д-р Ристова-Михајловска што истовремено е активна и при пишување на проза и поезија.

Ристова-Михајловска, М., Јованова, В. (2018). Старите книги со ретка вредност НУ-УБ „Гоце Делчев“, Штип - реставрирани, презентирани, афирмирани. Во: Библиотекарство: списание на Библиотекарското друштво на Македонија. ISSN 1409-9357 (Год. 35, бр. 1/2, 2018, стр. 18-24).

Евалуација на трудот: Овој труд се јавува како надоврзување на неколку проекти за детектирање на стари и ретки збирки и ракописи во Штипската библиотека, како и практично остваруваните процеси на реставрација на оштетените книги. Од аспект на тоа што и двете авторки на трудот, и д-р Ристова-Михајловска и м-р Јованова во изминатиот период ја имаат извршувано функцијата директор на НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип, сосем

легитимно и од искуство можат да зборуваат на оваа тема, односно за детектираните неколку збирки во Библиотеката, начините за нивно чување што и не се баш соодветни според нив и можностите за афирмација на овие збирки што во периодот кога е д-р Милена Ристова-Михајловска директор, се претставувани во Македонија, Турција и Франција. И двете авторки се едногласни во упатствата што ги пренесуваат пред библиотекарската фела за чување на овие ретки книги, а според примерите со кои лично се имаат сретнато при нивните конференциски и студиски престои во: Полска, Словенија, Унгарија и др. земји.

47. Ристова-Михајловска, М. (2018). На тетка Горде (поезија). Во: Помени и спомени: песни посветени на Гордана Коцева. Избор и редакција Иван Котев. Штип: НУУБ „Гоце Делчев“ - Штип.

Евалуација на трудот: Станува збор за поетска творба во чест на Гордана Коцева, сместена во Зборникот со песни за оваа роднокрајна авторка од Штип што се сумирани и постхумно објавени. Д-р Ристова-Михајловска е еден од првите промотори на Коцева во Штип и координатор во нејзините промоции на локално ниво.

3. Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Д-р Милена Ристова-Михајловска учествува на бројни меѓународни симпозиуми, конгреси, форуми, семинари, стручни собири и конференции во земјава и надвор од неа, и тоа како од областа на образованието, воспитанието, библиотекарството, така и од областа на својата тесно-стручна усовршеност, односно од областа на филолошките науки и од потесната област-средновековна книжевност и книжевност воопшто, при што има објавено поголем број на стручни и научни трудови. Одржува тематски предавања во земјата и во странство од областите на книжевноста, јазикот, филологијата, библиотекарството и односите со јавноста. Има објавени бројни авторски и коавторски монографски публикации, рецензии, осврти и сл.

Д-р Ристова-Михајловска се стекнува со Сертификат за учество на Научен собир „70 години Институт за фолклор и 50 години фолклористичка дејност на Иван Котев“, одржан во периодот од 27 до 28 август 2021 год. во Струмица, каде што таа има свој труд и свое излагање.

Учествува и на Симпозиумот на тема „Книжевното дело на Видое Подгорец -јазик, поетика, херменевтика“ во организација на Здружението „Средби под јаворите - Видое Подгорец“ - Струмица, така што Симпозиумот се одржува на 17 и 18 декември 2021 година во Струмица, а на истиот д-р Ристова-Михајловска, освен што е претседавач на првата сесија, го излага и трудот со наслов „Подгорец и Штип-спој од сеќавања, свечености, библиографски единици, предговоренија, творенија“, за што се стекнува со Сертификат за учество на Научниот симпозиум.

Учествува со два коавторски труда на Меѓународната конференција „Knowledge-capital of the future“ на 30.9.2022 година, така што нејзините трудови се публикувани во Интернационалното списание „Knowledge“, а за учеството се стекнува со два сертификата.

3.1. Учество во реализација на обуки, признанија

Д-р Ристова-Михајловска се има стекнато со Сертификат за учество во обуките и практичниот дел на Идејациската програма „RISE“ преку АРНО што се имплементира во периодот од октомври 2021 до февруари 2022 год.

Во периодот од октомври 2019 год. до ноември 2020 год., учествува во обуки за градење на истражувачките капацитети на граѓанскиот сектор во организација на Здружение за истражување и анализи-ЗМАИ, поддржани од „Civica Mobilitas“.

Добива Златна плакета за учество во Енциклопедијата на поети од светот, каде што се застапени нејзини поетски творби и има почесно обраќање на промоцијата на Енциклопедијата (19.5.2021 г.).

Поетската збирка „Светлина во Верата. Вера во Светлината“ е селектирана во десетте најдобри ракописи од вкупно пристигнати 65 збирки во конкуренција за наградата „Антево перо“ (2018).

Стихозбирката „Запирка“ е добитник на наградата „Бели мугри“ во рамки на манифестацијата „Денови“ во организација на ЈУ Дом на култура „Кочо Рацин“ -Скопје (2020) за што се потврдува со Потврда бр. 03-26/2 од 23.2.2021 год.

Во септември 2020 година, добива Диплома за освоена платинеста плакета за научен труд на Интернационалната литературна манифестација „Прозно перо“.

Во септември 2020 година, добива Диплома за освоена награда ВИКТОР (оскар на поезијата) на Интернационалната литературна манифестација „Поетска гала“.

Во јуни 2020 година, добива Диплома за животно дело за литературно творештво на Литературната манифестација „Гордана Коцева, 2020“.

На 15.5.2020 година, добива Златна плакета за награден научен труд „Современа македонска поезија низ херменевтичко-метафорички очи“ на Интернационалната литературна манифестација „Литератопија, 2020“.

Во 2020 година, добива Златна плакета за поетска творба на Петтата меѓународна литературна манифестација „Охридски бисер на поезијата, 2020“.

На 13.11.2018 год., добива награда за Книга на годината за поетската збирка „Перунова синестезија“ (поезија за возрасни) на Литературната манифестација „Охридијада, 2018“.

На Литературната манифестација „Охридски бисер на поезијата, 2019“, на ден 13.4.2019 година, д-р Ристова-Михајловска добива Награда за животно дело и Награда за севкупно творештво.

Членство во одбори, тела, асоцијации

Член е на работните групи формирани од страна на ректорот на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип за организација на настан „Прв академски час - Бруцошка на УГД“ со Решение бр.0204-615/1 од 3.10.2022 год. и организација на настан „УГД форум за развој на образованието / УГД форум за младинско учество во образованието“ со Решение бр.0204-750/1 од 17.11.2022.

Член на Комисија за верификација на образовен профил во СОУ „Димитар Мирасчиев“ – Штип.

Член на Комисија за верификација на образовен профил во СОУ „Јане Сандански“ – Штип.

Член на Совет на родители при ООУ „Димитар Влахов“ – Штип.

Проектен раководител на Здружение за едукација, култура и уметност АКАДЕМИЈА ЕУРОАРТ – Штип.

Член и регионален координатор на Здружение „Бадникови поворки“ – Штип.

Член на Друштво на писателите на Македонија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за кандидатката, членовите на Комисијата со задоволство заклучуваат дека насловен доцент д-р Милена Ристова-Михајловска во целост ги исполнува законските критериуми за избор во насловно звање насловен вонреден професор, предвидени согласно со Законот за високо образование („Службен весник“, бр. 82 од 8.5.2018 год.) и со Правилникот за посебните услови и постапката за избор во наставно-научни, наставно-стручни, научни, наставни и соработнички звања на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип (Универзитетски гласник бр. 50 од 19.7.2021 год.). Како што може да се констатира до горенаведеното, д-р Милена Ристова-Михајловска има покажано голема активност во полето на научноистражувачката (НИ) и стручно-апликативната и организациско-развојната (САОР) способност, при што може да се констатира дека го надминува потребниот квантум за да биде избрана за наставник во насловно звање насловен вонреден професор за наставно-научната област македонска книжевност и јужнословенска книжевност во средниот век на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Д-р Милена Ристова-Михајловска има долгогодишно работно искуство во кое се јавува како предавач, професор, државен службеник, работник во медиум, директор, раководител, едукатор. Во период од 2018 до 2022 год., д-р Ристова-Михајловска има објавено повеќе трудови во меѓународни и стручни списанија и зборници, самостојни научноистражувачки публикации, самостојни и наградувани поетски збирки, учество и координирање на бројни меѓународни и домашни проекти, коавторски научноистражувачки публикации и голем број рецензии, уводи и предговори на монографски публикации. За истакнување се нејзините одржани предавања на странски универзитет (ИНАЛКО во Франција), како и учествата на меѓународни и домашни научни конференции и собири.

Сето тоа покажува дека кандидатката д-р Милена Ристова-Михајловска има постигнато завидни резултати во клучните области и дејности: НИ и САОР, така што се афирмира како истакнат работник во својата професија.

Врз основа на изнесеното во извештајот, а во согласност со Законот за високо образование и Правилникот за критериумите и постапката за избор во наставно-научни, научни и наставни звања на Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Рецензентската комисија заклучи дека кандидатката д-р Милена Ристова-Михајловска во целост ги исполнува законските основи и предвидените услови според Конкурсот за избор на еден наставник во насловно звање насловен вонреден професор за наставно-научната област македонска книжевност и јужнословенска книжевност во средниот век.

Имајќи ги предвид предочените факти, Рецензентската комисија има особена чест и задоволство едногласно да му предложи на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои нашиот предлог кандидатката д-р Милена Ристова-Михајловска да биде избрана за наставник во насловно звање насловен вонреден професор за наставно-научната област македонска книжевност и јужнословенска книжевност во средниот век (61200) на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Виолета Мартиновска, редовен професор, претседател, с.р.
Д-р Добрила Миловска, редовен професор, член, с.р.
Д-р Јованка Денкова, редовен професор, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	Наставно-образовна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		Број	поени	број	поени	
1.	Избор во звање насловен доцент	1	30			30
ВКУПНО		30				
Ред. бр.	Научноистражувачка дејност и стручно-уметнички активности	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		Број	поени	број	поени	
1.	Монографија или научна книга Труд под реден бр.: 11, 12, 13, 16	4	10			40
2.	Дел од монографија или научна книга Труд под реден бр.: 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22 и 23, 24-28, 19, 30, 31, 37, 42, 43, 44.	17	6			102
3.	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор, втор автор, останати автори) Труд под реден бр.: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.	9	7x9=63 2x6=12			75
4.	Пленарно предавање на научен собир	2	3			6
5.	Секциско предавање на научен собир	1	2			2
6.	Одржано предавање по покана од научна институција			3	4	12
7.	Раководител на научен проект	5	4			20
8.	Учесник во научен проект (максимум во три проекти)	3	2			6
9.	Уредник на научно списание	1	3			3
10.	Награди-признанија за научни/уметнички постигнувања...	8	4			32
ВКУПНО		298				
Ред. бр.	Стручно-апликативна дејност и организациско-развојна дејност	Поени				
		Во земјата		Во странство		Вкупно
		Број	поени	број	поени	
1.	Книга/учебник Труд под реден бр. 10.	1	10			10
2.	Труд во стручно (научно-популарно списание)	1	2			2
3.	Поглавје од книга Труд по реден бр.: 32, 33, 34, 35, 36, 38, 39, 40, 41, 45, 47.	11	4			44
4.	Член на факултетски орган/комисија	5	2			10
ВКУПНО		66				
ВКУПНО БОДОВИ ОД СИТЕ ОБЛАСТИ 30+298+66=394		394				